

บทที่ ๔

ผลการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง “แนวคิด คุณค่าและการสร้างพลังทางสังคม ของวัดพระปฐมเจดีย์ราชวรมหาวิหาร ตำบลพระปฐมเจดีย์ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม” ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่รวบรวมมาได้ จากกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่ ๑ จำนวน ๔๐๐ ชุด และกลุ่มที่ ๒ จำนวน ๒๐๔ ชุด มาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปการวิเคราะห์ข้อมูลทางสังคมศาสตร์ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอต่อไปนี้

- ๔.๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ๔.๒ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของคณะกรรมการของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ๔.๓ ผลการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับแนวคิด คุณค่าและการสร้างพลังทางสังคมของวัดพระปฐมเจดีย์ ราชวรมหาวิหาร ตำบลพระปฐมเจดีย์ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม
- ๔.๔ ผลการวิเคราะห์งานเทศกาลนมัสการองค์พระปฐมเจดีย์กับการสร้างพลังทางสังคมของวัดพระปฐมเจดีย์ ราชวรมหาวิหาร ตำบลพระปฐมเจดีย์
อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม
- ๔.๕ สรุปผลที่ได้จากการวิจัย
- ๔.๖ สรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

๔.๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนทั่วไปผู้ตอบแบบสอบถาม

๔.๑.๑ ปัจจัยส่วนบุคคล การศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนทั่วไป ผู้วิจัยได้ศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ความรู้เรื่องงานวัด การปฏิบัติตามหลักพุทธธรรม ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีรายละเอียดดังในตารางที่ ๔.๑ ตารางที่ ๔.๑ แสดงจำนวน และค่าร้อยละสถานภาพส่วนบุคคล ของผู้ตอบแบบสอบถาม

(n=๔๐๐)

ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	๗๗	๑๙.๓
หญิง	๓๐๙	๗๗.๓
ชาย/หญิงข้ามเพศ	๑๔	๓.๕
รวม	๔๐๐	๑๐๐.๐๐
อายุ		
ต่ำกว่า ๑๓ ปี	๑๖	๔.๐
๑๓ – ๒๐ ปี	๒๓๙	๕๙.๘
๒๑ – ๓๐ ปี	๕๘	๑๔.๕
๓๑ – ๔๐ ปี	๒๗	๖.๘
๔๑ – ๕๐ ปี	๒๙	๗.๒
๕๑ ปีขึ้นไป	๓๑	๗.๘
รวม	๔๐๐	๑๐๐.๐๐
สถานภาพ		
โสด	๓๓๖	๘๔.๐
สมรส	๕๗	๑๔.๒
หย่าร้าง	๓	.๘
แยกกันอยู่	๔	๑.๐
รวม	๔๐๐	๑๐๐
ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	๒๐	๕.๐
มัธยมศึกษา	๖๔	๑๖.๐
อนุปริญญา	๑๙๕	๔๘.๘
ปริญญาตรี	๒๔	๖.๐
สูงกว่าปริญญาตรี	๘๘	๒๒.๐
อื่นๆ	๙	๒.๓
รวม	๔๐๐	๑๐๐

ตารางที่ ๔.๑ (ต่อ)

(n=๔๐๐)		
ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
อาชีพ		
รับราชการ	๓๒	๘.๐
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	๑๘	๔.๕
เกษตรกร เช่น ทำนา	๖๖	๑๖.๕
นักศึกษา	๓๕	๘.๘
พนักงานบริษัท	๘๘	๒๒.๐
ธุรกิจส่วนตัว	๔๕	๑๑.๓
ค้าขาย	๑๔	๓.๕
รับจ้างทั่วไป	๕๗	๑๔.๒
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	๑๖	๔.๐
อื่นๆ	๒๙	๗.๒
รวม	๔๐๐	๑๐๐.๐
รายได้/เดือน		
ต่ำกว่า ๕,๐๐๐ บาท	๓๕	๘.๘
๕,๐๐๐ - ๑๐,๐๐๐ บาท	๔๙	๑๒.๓
๑๐,๐๐๑ - ๑๕,๐๐๐ บาท	๑๖๒	๔๐.๕
๑๕,๐๐๑ บาทขึ้นไป	๑๕๔	๓๘.๕
รวม	๔๐๐	๑๐๐.๐

(n=๔๐๐)		
ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
ความรู้เรื่องงานวัด (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)		
รู้ประวัติความเป็นมาของวัด	๑๙๗	๑๙.๘
รู้จักวัฒนธรรมการแต่งกายเข้าวัด	๑๙๒	๑๙.๓
รู้จักวัฒนธรรมในชุมชน	๑๗๖	๑๗.๗
รู้จักการทำบุญอย่างถูกต้อง	๒๑๐	๒๑.๑
รู้ถึงความสำคัญของการจัดงานวัด	๒๑๐	๒๑.๑
อื่นๆ	๙	๐.๙
รวม	๙๙๔	๑๐๐.๐

ตารางที่ ๔.๑ (ต่อ)

(n=๔๐๐)		
ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
การปฏิบัติตามหลักพุทธธรรม (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)		
การรักษาศีล ๕	๑๕๑	๑๙.๕
การสวดมนต์	๑๑๙	๑๕.๔
การให้ทาน	๑๙๘	๒๕.๕
การฟังเทศน์	๒๖๒	๓๓.๘
การนั่งสมาธิ	๓๘	๔.๙
อื่นๆ	๗	๐.๙
รวม	๗๗๕	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๔.๑ ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลเรื่อง “แนวคิด คุณค่าและการสร้างพลังทางสังคม ของวัดพระปฐมเจดีย์ราชวรมหาวิหาร ตำบลพระปฐมเจดีย์ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม” จำแนกได้ดังนี้

เพศ เพศหญิง จำนวน ๓๐๙ คิดเป็นร้อยละ ๗๗.๓ เพศชาย จำนวน ๗๗ คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๓ และชาย/หญิงข้ามเพศ จำนวน ๑๔ คิดเป็นร้อยละ ๓.๕

อายุ อายุระหว่าง ๑๓ – ๒๐ ปี จำนวน ๒๓๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๙.๘ มีอายุ ๒๑ – ๓๐ ปี จำนวน ๕๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๕ และน้อยที่สุดคือ ต่ำกว่า ๑๓ ปี จำนวน ๑๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๔.๐

สถานภาพ สถานภาพโสด จำนวน ๓๓๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๔.๐ สมรส จำนวน ๕๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๒ และน้อยที่สุดคือ แยกกันอยู่ จำนวน ๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๑.๐

ระดับการศึกษา มีการศึกษาระดับอนุปริญา จำนวน ๑๙๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๘.๘ สูงกว่าปริญญาตรี จำนวน ๘๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๐ และน้อยที่สุดคือ อื่นๆ จำนวน ๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๒.๓

อาชีพ พนักงานบริษัท จำนวน ๘๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๐ รองลงมาคือ เกษตรกรรม เช่น ทำนา จำนวน ๖๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๕ และน้อยที่สุดคือ ค้าขาย จำนวน ๑๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๓.๕

รายได้ รายได้ ๑๐,๐๐๑ - ๑๕,๐๐๐ บาท ต่อเดือน จำนวน ๑๖๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๐.๕ มีรายได้สูงกว่า ๑๕,๐๐๑ บาท ต่อเดือน จำนวน ๑๕๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๘.๕ น้อยที่สุดคือ ต่ำกว่า ๕,๐๐๐ บาท ต่อเดือน จำนวน ๓๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๘.๘

ความรู้เรื่องงานวัด รู้จักการทำบุญอย่างถูกต้อง จำนวน ๒๑๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๑ รู้ถึงความสำคัญของงานวัด จำนวน ๒๑๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๑ รู้ประวัติความเป็นมาของงานวัด จำนวน ๑๙๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๗ น้อยที่สุดคือ อื่นๆ จำนวน ๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๙

การปฏิบัติตามหลักพุทธธรรม การฟังเทศน์ จำนวน ๒๖๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๘ การให้ทาน จำนวน ๑๙๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๕ น้อยที่สุดคือ อื่นๆ จำนวน ๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๙

๔.๑.๒ ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของประชาชนทั่วไปที่มีต่อแนวคิด คุณค่า และการสร้างพลังทางสังคม ของวัดพระปฐมเจดีย์ราชวรมหาวิหาร ตำบลพระปฐมเจดีย์ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม

ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อแนวคิด คุณค่าและการสร้างพลังทางสังคม ของวัดพระปฐมเจดีย์ราชวรมหาวิหาร ตำบลพระปฐมเจดีย์ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม โดยภาพรวม และรายด้าน ได้แก่ ๑) ด้านการให้ข้อมูล ๒) ด้านการบริการ ๓) ด้านการจัดสภาพแวดล้อม ๔) ด้านการจัดกิจกรรมเชิงพุทธ ๕) ด้านการจัดกิจกรรมเชิงประเพณี ทั้งหมด ๕ ด้าน แต่ละด้านมี ๕ ข้อ รวม ๒๕ ข้อ แสดงด้วยค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยภาพรวม และรายด้าน ดังแสดงในตารางที่ ๔.๒ - ๔.๗

ตารางที่ ๔.๒ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวคิด คุณค่าและการสร้างพลังทางสังคม ของวัดพระปฐมเจดีย์ราชวรมหาวิหาร ตำบลพระปฐมเจดีย์ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม โดยภาพรวม

(n=๔๐๐)

แนวคิด คุณค่าและการสร้างพลังทางสังคม ของวัดพระปฐมเจดีย์ราชวรมหาวิหาร ตำบลพระปฐมเจดีย์ อำเภอเมือง จังหวัด นครปฐม	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑. ด้านการให้ข้อมูล	๓.๘๙	.๙๐	มาก
๒. ด้านการบริการ	๓.๘๘	.๙๐๔	มาก
๓. ด้านการจัดสภาพแวดล้อม	๓.๙๒	.๙๐๑	มาก
๔. ด้านการจัดกิจกรรมเชิงพุทธ	๓.๙๔	๑.๐๖๘	มาก
๕. ด้านการจัดกิจกรรมเชิงประเพณี	๓.๙๒	.๙๐๖	มาก
รวม	๓.๙๒	.๘๓๔	มาก

จากตารางที่ ๔.๒ ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวคิด คุณค่าและการสร้างพลังทางสังคม ของวัดพระปฐมเจดีย์ราชวรมหาวิหาร ตำบลพระปฐมเจดีย์ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ๓.๙๒ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .๘๓๔

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า แนวคิด คุณค่าและการสร้างพลังทางสังคม ของวัดพระปฐมเจดีย์ราชวรมหาวิหาร ตำบลพระปฐมเจดีย์ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม ในด้านการจัดกิจกรรมเชิงพุทธ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ๓.๙๔ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ๑.๐๖๘ ในด้านการจัดสภาพแวดล้อม มีค่าเฉลี่ย ๓.๙๒ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .๙๐๑ และในด้านการบริการมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ย ๓.๘๘ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .๙๐๔

ตารางที่ ๔.๓ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวคิด คุณค่าและการสร้างพลังทางสังคม ของวัดพระปฐมเจดีย์ราชวรมหาวิหาร ตำบลพระปฐมเจดีย์ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม ด้านการให้ข้อมูล

(n=๔๐๐)

แนวคิด คุณค่าและการสร้างพลังทางสังคม ของวัดพระปฐมเจดีย์ราชวรมหาวิหาร ตำบลพระปฐมเจดีย์ อำเภอเมือง จังหวัด นครปฐม	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑. วัดมีการจัดทำสื่อเพื่อให้ข้อมูลข่าวสาร เช่น แผ่นพับ หนังสือป้ายบอกทางเพื่อแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวภายในงาน	๓.๘๗	๑.๐๔๔	มาก
๒. วัดมีการจัดทำบอร์ดเกี่ยวกับประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนาที่มีความเกี่ยวข้องกับการจัดงาน	๓.๙๘	๑.๐๕๓	มาก
๓. วัดมีการจัดพระภิกษุ เจ้าหน้าที่ หรือไกด์คอยแนะนำ/อธิบายเกี่ยวกับประวัติการจัดงานและสถานที่สำคัญต่างๆ ภายในงาน	๓.๗๙	๑.๐๖๘	มาก
๔. วัดมีการจัดเจ้าหน้าที่ประจำหน่วยประชาสัมพันธ์ เพื่ออธิบาย/แนะนำ และแจ้งข่าวสารต่างๆ ภายในงาน	๓.๘๘	๑.๐๔๗	มาก
๕. วัดมีการจัดระบบข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการดูแลและอนุรักษ์โบราณวัตถุ โบราณสถาน และสถาปัตยกรรมของวัดภายในงาน	๓.๙๓	๑.๐๖๒	มาก
รวม	๓.๘๙	.๘๙๙	มาก

จากตารางที่ ๔.๓ ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวคิด คุณค่าและการสร้างพลังทางสังคม ของวัดพระปฐมเจดีย์ราชวรมหาวิหาร ตำบลพระปฐมเจดีย์ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม ด้านการให้ข้อมูล อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ๓.๘๙ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .๘๙๙

เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า แนวคิด คุณค่าและการสร้างพลังทางสังคม ของวัดพระปฐมเจดีย์ราชวรมหาวิหาร ตำบลพระปฐมเจดีย์ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม ด้านการให้ข้อมูล คือวัดมีการจัดทำบอร์ดเกี่ยวกับประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนาที่มีความเกี่ยวข้องกับการจัดงาน มากขึ้น มีค่าเฉลี่ย ๓.๙๘ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ๑.๐๕๓ วัดมีการจัดระบบข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการดูแลและอนุรักษ์โบราณวัตถุ โบราณสถาน และสถาปัตยกรรมของวัดภายในงาน มีค่าเฉลี่ย ๓.๙๓ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ๑.๐๖๒ และวัดมีการจัดพระภิกษุ เจ้าหน้าที่ หรือไกด์คอยแนะนำ /อธิบายเกี่ยวกับประวัติการจัดงานและสถานที่สำคัญต่างๆภายในงาน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ย ๓.๗๙ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ๑.๐๖๘

ตารางที่ ๔.๔ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวคิด คุณค่าและการสร้างพลังทางสังคม ของวัดพระปฐมเจดีย์ราชวรมหาวิหาร ตำบลพระปฐมเจดีย์ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม ด้านการบริการ

(n=๔๐๐)

แนวคิด คุณค่าและการสร้างพลังทางสังคม ของวัดพระปฐมเจดีย์ราชวรมหาวิหาร ตำบลพระปฐมเจดีย์ อำเภอเมือง จังหวัด นครปฐม	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑. วัดมีการจัดตั้งกองอำนวยการเพื่ออำนวยความสะดวกด้านสถานที่ เช่น ห้องน้ำ ถึงขยะ สถานที่จอดรถ หรือบริการอื่นๆ ให้แก่ผู้มาในงานและนักท่องเที่ยว	๓.๙๖	๑.๑๒๒	มาก
๒. วัดมีการจัดระบบรักษาความปลอดภัยให้กับผู้มาเที่ยวภายในงาน เช่น เจ้าหน้าที่ตำรวจ เจ้าหน้าที่ รปภ.	๓.๙๒	๑.๐๓๓	มาก
๓. วัดมีการบริการสิ่งอำนวยความสะดวกภายในงาน เช่น โรงทาน สถานที่ปฐมพยาบาล	๓.๘๖	๑.๐๒๐	มาก
๔. วัดมีการจัดเจ้าหน้าที่คอยอำนวยความสะดวกในการเดินทางเข้า – ออก และลานจอดรถ แก่ผู้มาเที่ยวในงาน	๓.๗๓	๑.๐๓๒	มาก
๕. วัดมีการส่งเสริมผลิตภัณฑ์ในชุมชนในการขายสินค้า/การให้บูชาวัตถุมงคลของวัดแก่ผู้มาเที่ยวงานและนักท่องเที่ยว	๓.๙๔	๑.๐๕๓	มาก
รวม	๓.๘๘	.๙๐๔	มาก

จากตารางที่ ๔.๔ ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวคิด คุณค่าและการสร้างพลังทางสังคม ของวัดพระปฐมเจดีย์ราชวรมหาวิหาร ตำบลพระปฐมเจดีย์ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม ด้านการบริการ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ๓.๘๘ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .๙๐๔

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า แนวคิด คุณค่าและการสร้างพลังทางสังคม ของวัดพระปฐมเจดีย์ราชวรมหาวิหาร ตำบลพระปฐมเจดีย์ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม ด้านการบริการ คือวัดมีการจัดตั้งกองอำนวยการเพื่ออำนวยความสะดวกด้านสถานที่ เช่น ห้องน้ำ ถึงขยะ สถานที่จอดรถ หรือบริการอื่นๆ ให้แก่ผู้มาในงานและนักท่องเที่ยว มากขึ้น มีค่าเฉลี่ย ๓.๙๖ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ๑.๑๒๒ วัดมีการส่งเสริมผลิตภัณฑ์ในชุมชนในการขายสินค้า/การให้บูชาวัตถุมงคลของวัดแก่ผู้มาเที่ยวงานและนักท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ย ๓.๙๔ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ๑.๐๕๓ และวัดมีการจัดระบบ

รักษาความปลอดภัยให้กับผู้มาเที่ยวภายในงาน เช่น เจ้าหน้าที่ตำรวจ เจ้าหน้าที่ รปภ. มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ย ๓.๙๒ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ๑.๐๓๓

ตารางที่ ๔.๕ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวคิด คุณค่าและการสร้างพลังทางสังคม ของวัดพระปฐมเจดีย์ราชวรมหาวิหาร ตำบลพระปฐมเจดีย์ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม ด้านการจัดสภาพแวดล้อม

(n=๔๐๐)

แนวคิด คุณค่าและการสร้างพลังทางสังคม ของวัดพระปฐมเจดีย์ราชวรมหาวิหาร ตำบลพระปฐมเจดีย์ อำเภอเมือง จังหวัด นครปฐม	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑. วัดมีการกำหนดพื้นที่ภายในงานสำหรับเป็นสถานที่ท่องเที่ยวหรือเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวผู้มาในงานอย่างเพียงพอ	๓.๙๒	๑.๐๔๗	มาก
๒. วัดมีการกำหนดพื้นที่ภายในงานอย่างเหมาะสม เช่น สถานที่ไหว้พระ ถวายสังฆทาน สถานที่ถ่ายรูป หรือนั่งสมาธิ	๔.๐๐	๑.๐๗๖	มาก
๓. วัดมีการกำหนด/จัดระเบียบร้านค้าขายผลิตภัณฑ์สินค้าภายในงานแก่นักท่องเที่ยวอย่างเหมาะสม	๓.๙๔	๑.๖๙๑	มาก
๔. วัดมีการจัดสภาพแวดล้อมภายในงาน เช่น การจัดสวนดอกไม้ ลานพุทธธรรมอย่างเหมาะสม	๓.๘๙	๑.๐๔๙	มาก
๕. วัดมีการกำหนดสถานที่และเวลาอย่างเป็นสัดส่วนภายในงานเพื่อมิให้กระทบการทำการกิจวัตรของพระภิกษุสงฆ์ – สามเณร	๓.๘๙	๑.๐๔๖	มาก
รวม	๓.๙๒	.๙๐๑	มาก

จากตารางที่ ๔.๕ ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวคิด คุณค่าและการสร้างพลังทางสังคม ของวัดพระปฐมเจดีย์ราชวรมหาวิหาร ตำบลพระปฐมเจดีย์ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม ด้านการจัดสภาพแวดล้อม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ๓.๙๒ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .๙๐๑

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า แนวคิด คุณค่าและการสร้างพลังทางสังคม ของวัดพระปฐมเจดีย์ราชวรมหาวิหาร ตำบลพระปฐมเจดีย์ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม ด้านการจัดสภาพแวดล้อม คือวัดมีการกำหนดพื้นที่ภายในงานอย่างเหมาะสม เช่น สถานที่ไหว้พระ ถวายสังฆทาน สถานที่ถ่ายรูป หรือนั่งสมาธิ มากขึ้น มีค่าเฉลี่ย ๓.๙๒ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ๑.๐๗๖ วัดมีการกำหนด/จัดระเบียบร้านค้าขายผลิตภัณฑ์สินค้าภายในงานแก่นักท่องเที่ยวอย่างเหมาะสม มีค่าเฉลี่ย

๓.๙๔ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ๑.๖๙๑ และวัดมีการกำหนดสถานที่และเวลาอย่างเป็นสัดส่วนภายในงานเพื่อมิให้กระทบการทักิจวัตรของพระภิกษุสงฆ์ - สามเณร มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ย ๓.๘๙ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ๑.๐๔๖

ตารางที่ ๔.๖ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวคิด คุณค่าและการสร้างพลังทางสังคม ของวัดพระปฐมเจดีย์ราชวรมหาวิหาร ตำบลพระปฐมเจดีย์ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม ด้านการจัดกิจกรรมเชิงพุทธ

(n=๔๐๐)

แนวคิด คุณค่าและการสร้างพลังทางสังคม ของวัดพระปฐมเจดีย์ราชวรมหาวิหาร ตำบลพระปฐมเจดีย์ อำเภอเมือง จังหวัด นครปฐม	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑. วัดมีการจัดกิจกรรมให้ความรู้เกี่ยวกับประวัติพระพุทธศาสนา เช่น จัดบอร์ดเกี่ยวกับงานประจำปี ฉายสื่อพุทธประวัติ	๓.๗๒	๑.๐๗๒	มาก
๒. วัดมีการจัดกิจกรรมภาคปฏิบัติแก่ผู้มาเที่ยวงานและนักท่องเที่ยว เช่น การนำสวดมนต์ การสอนสมาธิ	๓.๗๖	๑.๐๒๗	มาก
๓. วัดมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้และการปฏิบัติตามวิถีพุทธ เช่น รักษาศีล ฟังเทศน์	๔.๐๗	๑.๐๖๔	มาก
๔. วัดมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้และอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยแบบวิถีพุทธ เช่น การสวดมนต์ทำนองสรภัญญะ	๔.๑๓	๑.๐๙๒	มาก
๕. วัดมีการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับศาสนพิธีแก่เยาวชนและผู้มาเที่ยวภายในงาน เช่น การถวายสังฆทาน การร่วมทำผ้าป่าการศึกษาบาลี	๔.๒๑	๑.๑๑๒	มาก
รวม	๓.๙๔	๑.๐๖๗	มาก

จากตารางที่ ๔.๖ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวคิด คุณค่าและการสร้างพลังทางสังคม ของวัดพระปฐมเจดีย์ราชวรมหาวิหาร ตำบลพระปฐมเจดีย์ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม ด้านการจัดกิจกรรมเชิงพุทธ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ๓.๙๔ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ๑.๐๖๗

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า แนวคิด คุณค่าและการสร้างพลังทางสังคม ของวัดพระปฐมเจดีย์ราชวรมหาวิหาร ตำบลพระปฐมเจดีย์ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม ด้านการจัดกิจกรรมเชิง

พุทธ คือวัดมีการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับศาสนพิธีแก่เยาวชนและผู้มาเที่ยวในงาน เช่น การถวายสังฆทาน การร่วมทำผ้าป่าการศึกษาบาลี มากขึ้น มีค่าเฉลี่ย ๔.๒๑ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ๑.๑๑๒ วัดมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้และอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยแบบวิถีพุทธ เช่น การสวดมนต์ทำนองสรภัญญะ มีค่าเฉลี่ย ๔.๑๓ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ๑.๐๙๒ และวัดมีการจัดกิจกรรมให้ความรู้เกี่ยวกับประวัติพระพุทธศาสนา เช่น จัดบอร์ดเกี่ยวกับงานประจำปี ฉายสื่อพุทธประวัติ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ย ๓.๗๒ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ๑.๐๗๒

ตารางที่ ๔.๗ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวคิด คุณค่าและการสร้างพลังทางสังคม ของวัดพระปฐมเจดีย์ราชวรมหาวิหาร ตำบลพระปฐมเจดีย์ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม ด้านการจัดกิจกรรมเชิงประเพณี

(n=๔๐๐)

แนวคิด คุณค่าและการสร้างพลังทางสังคม ของวัดพระปฐมเจดีย์ราชวรมหาวิหาร ตำบลพระปฐมเจดีย์ อำเภอเมือง จังหวัด นครปฐม	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑. วัดมีการส่งเสริมกิจกรรมการเรียนรู้ด้าน ศิลปวัฒนธรรมไทย เช่น การไหว้แบบ ไทย การแต่งกายแบบไทย	๓.๗๒	๑.๐๗๒	มาก
๒. วัดมีการส่งเสริมความรู้และการปฏิบัติ ทางพุทธศาสนาควบคู่กับการอนุรักษ์ ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น เช่น การนวด แพทย์แผนไทย/โบราณ	๓.๗๖	๑.๐๒๗	มาก
๓. วัดมีการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับประเพณี ท้องถิ่นของจังหวัดนครปฐม เช่น แห่ผ้า ห่มองค์พระปฐมเจดีย์	๔.๐๗	๑.๐๖๔	มาก
๔. วัดมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรม ประเพณีไทย เช่น ประเพณีลอยกระทง	๔.๑๓	๑.๐๙๒	มาก
๕. วัดมีการจัดให้มีการบำเพ็ญกุศลตาม ประเพณีนิยม เช่น ปิดทองพระร่วงโรจน ฤทธิ์จำลอง	๔.๒๑	๑.๑๑๒	มาก
รวม	๓.๙๗	.๙๐๖	มาก

จากตารางที่ ๔.๗ ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวคิด คุณค่าและการสร้างพลังทางสังคม ของวัดพระปฐมเจดีย์ราชวรมหาวิหาร ตำบลพระปฐมเจดีย์ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม ด้านการจัดกิจกรรมเชิงประเพณี อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ๓.๙๗ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .๙๐๖

เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า แนวคิด คุณค่าและการสร้างพลังทางสังคม ของวัดพระปฐมเจดีย์ราชวรมหาวิหาร ตำบลพระปฐมเจดีย์ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม ด้านการจัดกิจกรรมเชิงประเพณี คือวัดมีการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับศาสนพิธีแก่เยาวชนและผู้มาเที่ยวในงาน เช่น การถวายสังฆทาน การร่วมทำผ้าป่าการศึกษาบาลี มากขึ้น มีค่าเฉลี่ย ๔.๒๑ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ๑.๑๑๒ วัดมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้และอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยแบบวิถีพุทธ เช่น การสวดมนต์ทำนองสรภัญญะ มีค่าเฉลี่ย ๔.๑๓ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ๑.๐๙๒ และวัดมีการจัดกิจกรรมให้ความรู้เกี่ยวกับประวัติพระพุทธศาสนา เช่น จัดบอร์ดเกี่ยวกับงานประจำปี ฉายสื่อพุทธประวัติ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ย ๓.๗๒ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ๑.๐๗๒

๔.๑.๓ ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดงานนมัสการองค์พระปฐมเจดีย์ ของวัดพระปฐมเจดีย์ราชวรมหาวิหาร ตำบลพระปฐมเจดีย์ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม

ตารางที่ ๔.๑.๓ ปัญหา อุปสรรคในการจัดงานนมัสการองค์พระปฐมเจดีย์ ของวัดพระปฐมเจดีย์ราชวรมหาวิหาร ตำบลพระปฐมเจดีย์ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม ปัญหา อุปสรรค

ด้านการให้ข้อมูล	การจัดทำข้อมูลข่าวสารยังไม่เป็นระบบ ป้ายแนะนำเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาขององค์พระปฐมเจดีย์น้อยไป ขาดเจ้าหน้าที่ชำนาญการประจำวิหารหรือพิพิธภัณฑ์ที่คอยให้คำแนะนำ การประชาสัมพันธ์ภายในงานยังมีข้อบกพร่องในเรื่องของเสียงเวลาประกาศไม่ค่อยได้ยิน ขาดข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับวัตถุโบราณ เช่น พระพุทธรูปโบราณ และสถาปัตยกรรม เป็นต้น
ด้านการบริการ	ขาดเจ้าหน้าที่ ดูแลความเรียบร้อยภายในงานไม่ทั่วถึง โดยเฉพาะสถานที่จอดรถยังไม่เพียงพอ การจราจรติดขัด เจ้าหน้าที่วัดไม่ดูแลความสะอาดห้องน้ำยังสกปรกอยู่ตลอดเวลา ขาดถังขยะ สถานที่ปฐมพยาบาลยังไม่กระจายตามจุดที่สำคัญหากมีผู้ป่วยฉุกเฉินอาจเป็นอันตรายต่อชีวิตได้ เจ้าหน้าที่ รปภ. ไม่เอาใจใส่ดูแลประชาชนที่มาเที่ยวในงานเท่าที่ควร
ด้านการจัดสภาพแวดล้อม	ขาดการอนุรักษ์ดูแลสิ่งแวดล้อมภายในบริเวณงานโดยเฉพาะประชาชนที่มาเที่ยวภายในงานชอบทิ้งขยะลงในสระน้ำก่อให้เกิดน้ำเน่าเสียทำให้เต้าที่อาศัยอยู่ในสระน้ำตายเป็นประจำทุกปีเวลาจัดงาน คนขาดจิตสำนึกในการทิ้งขยะทำให้เป็นปัญหาของการจัดงาน พ่อค้าแม่ค้าชอบเทน้ำล้างจานทิ้งหลังร้าน ขยายสินค้าทำให้น้ำเน่าเหม็นทำลายบรรยากาศภายในงาน
ด้านการจัดกิจกรรมเชิงพุทธ	พ่อค้าแม่ค้าเปิดลำโพงเสียงดังเพื่อโฆษณาสินค้าทำให้เป็นอุปสรรคต่อการฟังเทศน์และการสวดมนต์ นั่งสมาธิ การเดินจงกรม การเจริญจิตภาวนา ขาดการจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้ทางพระพุทธศาสนาเกี่ยวกับตอบปัญหาธรรมะ โดยเฉพาะประวัติความเป็นมาขององค์พระปฐมเจดีย์ ขาดการส่งเสริมเรื่องศาสนพิธี เช่น การกล่าวคำถวายสังฆทาน
ด้านการจัดกิจกรรมเชิงประเพณี	ประชาชนที่มาเที่ยวภายในงานโดยเฉพาะสุภาพสตรีนั่งส้นเข้าวัดไม่แต่งกายแบบไทย ขาดการเอาใจใส่จากหน่วยงานภาครัฐ เช่น วัฒนธรรมจังหวัด สุภาพสตรีนิยมนั่งส้นตามยุคสมัยนักท่องเที่ยวนิยมมาเที่ยวมากกว่าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น เช่น แห่ผ้าห่มองค์พระปฐมเจดีย์ ประเพณีลอยกระทงในคลองเจดีย์บูชา เป็นต้น

ตารางที่ ๔.๑.๔ แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดงานนมัสการองค์พระปฐมเจดีย์ ของวัดพระปฐมเจดีย์ราชวรมหาวิหาร ตำบลพระปฐมเจดีย์ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม **แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วม**

ด้านการให้ข้อมูล	วัดควรจัดทำป้ายและทำการประชาสัมพันธ์ผ่านสถานีวิทยุและจุดที่สำคัญต่างๆ เพื่อให้ประชาชนที่มาเที่ยวในงานได้รับรู้ความเคลื่อนไหวภายในงานอยู่ตลอด ควรจัดหาเจ้าหน้าที่ผู้ที่มีความรู้ในเรื่องของประวัติศาสตร์ความเป็นมาขององค์พระปฐมเจดีย์ และพระพุทธรูปโบราณ รวมถึงภาพจิตรกรรมฝาผนังภายในพระวิหาร ภายในวัดพระปฐมเจดีย์
ด้านการบริการ	วัดควรจัดหาเจ้าหน้าที่ทหาร ตำรวจและ รปภ. เข้ามาเพิ่มเพื่อคอยอำนวยความสะดวก ดูแลความปลอดภัยภายในงานอย่างทั่วถึง และเพิ่มเจ้าหน้าที่ดูแลสถานที่จอดรถ หรือจัดสถานที่ไว้สำหรับจอดรถนอกบริเวณงานและดูแลรถให้นักท่องเที่ยวแล้วจัดรถรางเพื่อคอยรับส่งไว้บริการแก่ประชาชนที่มาเที่ยวภายในงาน ควรมีเจ้าหน้าที่คอยดูแลในการรับฝากรถ
ด้านการจัดสภาพแวดล้อม	วัดควรจัดสถานที่ให้เหมาะสมแก่แผนกการเผยแผ่ทางศาสนาให้เป็นสัดส่วน เช่น สถานที่ฟังเทศน์ สวดมนต์ นั่งสมาธิ ควรจัดสวนดอกไม้เพื่อเพิ่มภูมิทัศน์เพื่อให้เกิดความเจริญตาแก่ผู้มาเที่ยวในงาน ควรจัดระเบียบร้านค้าขายของบริเวณบนลานองค์พระปฐมเจดีย์เพื่อไม่ให้บดบังทัศนียภาพ และที่สำคัญควรมีการทำความสะอาดห้องน้ำและรางน้ำรอบบริเวณงานเพื่อไม่ให้เกิดการอุดตันอันเป็นสาเหตุที่ทำให้น้ำขังแล้วส่งกลิ่นเหม็นทำลายบรรยากาศภายในงาน
ด้านการจัดกิจกรรมเชิงพุทธ	วัดควรทำป้ายประชาสัมพันธ์เพื่อรณรงค์และส่งเสริมให้สตรีแต่งกายเข้าวัดให้สุภาพเรียบร้อยแบบวัฒนธรรมไทย ควรจัดซุ้มกิจกรรมส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับหลักธรรมทางพุทธศาสนา เช่น สอนเกี่ยวกับศาสนพิธีที่ต้องนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน การสวดมนต์ทำนองสรภัญญะ เป็นต้น เพื่ออนุรักษ์วัฒนธรรมที่ดีงามของไทยให้อยู่คู่กับชาติไทยสืบต่อไป
ด้านการจัดกิจกรรมเชิงประเพณี	วัดควรส่งเสริมปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมเกี่ยวกับศาสนพิธีแก่เยาวชนและประชาชนทั่วไปเพื่อจะได้เกิดความรู้สามารถนำไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน วัดควรจัดกิจกรรมสอนการนวดแผนโบราณ การปลูกพืชสมุนไพรพื้นบ้าน และประชาสัมพันธ์ส่งเสริมเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยและประเพณีท้องถิ่น เช่น แห่ผ้าห่มองค์พระปฐมเจดีย์ ปิดทองหลวงพ่อพระร่วงโรจนฤทธิ์ และลอยกระทง เป็นต้น

๔.๒ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของคณะกรรมการผู้ตอบแบบสอบถาม

๔.๒.๑ ปัจจัยส่วนบุคคล การศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลของคณะกรรมการจัดงาน ผู้วิจัยได้ศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งประกอบด้วย สถานภาพ อายุ ระดับการศึกษา อัตลักษณ์หรือสิ่งที่ประชาชนให้ความสนใจ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีรายละเอียดดังในตารางที่ ๔.๒

ตารางที่ ๔.๒ แสดงจำนวน และค่าร้อยละสถานภาพส่วนบุคคล ของผู้ตอบแบบสอบถาม

(n=๒๐๔)		
ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
สถานภาพ		
บรรพชิต	๗๗	๓๗.๗
คฤหัสถ์	๑๒๗	๖๒.๓
รวม	๒๐๔	๑๐๐.๐
อายุ		
ต่ำกว่า ๒๐ ปี	๑๕	๗.๔
๒๑ – ๓๐ ปี	๘๕	๔๑.๑
๓๑ – ๔๐ ปี	๕๓	๒๖.๐
๔๑ – ๕๐ ปี	๑๙	๙.๓
๕๑ – ๖๐ ปี	๒๙	๑๔.๒
๖๑ ปีขึ้นไป	๓	๑.๕
รวม	๒๐๔	๑๐๐.๐
ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	๓๔	๑๖.๗
มัธยมศึกษา	๔๒	๒๐.๖
อนุปริญญา	๔๐	๑๙.๖
ปริญญาตรี	๗๑	๓๔.๘
สูงกว่าปริญญาตรี	๑๗	๘.๓
อื่นๆ		
รวม	๒๐๔	๑๐๐.๐

ตารางที่ ๔.๒ (ต่อ)

(n=๒๐๔)		
ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
อัตลักษณ์หรือสิ่งที่ประชาชนให้ความสนใจ (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)		
องค์พระปฐมเจดีย์	๑๖๑	๓๔.๓
พระพุทธรูป รอบองค์พระปฐมเจดีย์	๙๕	๒๐.๓
พระอุโบสถ	๔๔	๙.๔
ภาพจิตรกรรม	๔๐	๘.๕
ประวัติศาสตร์วัด	๓๒	๖.๘
การจัดกิจกรรม เช่น ไหว้พระ	๕๒	๑๑.๑
ทัศนียภาพ(โดยรวม)ของวัด	๓๒	๖.๘
อื่นๆ	๑๓	๒.๘
รวม	๔๖๙	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๔.๒ ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลเรื่อง “แนวคิด คุณค่าและการสร้างพลังทางสังคม ของวัดพระปฐมเจดีย์ ราชวรมหาวิหาร ตำบลพระปฐมเจดีย์ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม” จำแนกได้ดังนี้

สถานภาพ คนคู่สมรส จำนวน ๑๒๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๒.๓ บรรพชิต จำนวน ๗๗ รูป คิดเป็นร้อยละ ๓๗.๗

อายุ อายุระหว่าง ๒๑ – ๓๐ ปี จำนวน ๘๕ รูป/คน คิดเป็นร้อยละ ๔๑.๗ มีอายุ ๓๑ – ๔๐ ปี จำนวน ๕๓ รูป/คน คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๐ และน้อยที่สุดคือ ๖๑ ปี จำนวน ๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๑.๕

ระดับการศึกษา การศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน ๗๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๔.๘ ระดับมัธยมศึกษา จำนวน ๔๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๖ และน้อยที่สุดคือ สูงกว่าปริญญาตรี จำนวน ๑๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๘.๓

อัตลักษณ์หรือสิ่งที่ประชาชนให้ความสนใจ องค์พระปฐมเจดีย์ จำนวน ๑๖๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๔.๓ พระพุทธรูปรอบองค์พระปฐมเจดีย์ จำนวน ๙๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๑ น้อยที่สุดคือ อื่นๆ จำนวน ๑๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๒.๘

๔.๒.๒ ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของคณะกรรมการต่อกระบวนการการบริหารจัดการงานเทศกาลนมัสการองค์พระปฐมเจดีย์ ของวัดพระปฐมเจดีย์ราชวรมหาวิหาร ตำบล พระปฐมเจดีย์ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม

ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของคณะกรรมการที่มีต่อกระบวนการการบริหารจัดการงานเทศกาลนมัสการองค์พระปฐมเจดีย์ ของวัดพระปฐมเจดีย์ราชวรมหาวิหาร ตำบลพระปฐมเจดีย์ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม โดยภาพรวม และรายด้าน ได้แก่ ๑) ด้านการวางแผน ๒) ด้านการจัดองค์การ ๓) ด้านการบริหารงานบุคคล ๔) ด้านการอำนวยความสะดวก ๕) ด้านการสร้างองค์ความรู้ ๖) ด้านการสร้างเครือข่ายทางสังคม ทั้งหมด ๖ ด้าน แต่ละด้านมี ๕ ข้อ รวม ๓๐ ข้อ แสดงด้วยค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยภาพรวม และรายด้าน ดังแสดงในตารางที่ ๔.๒ – ๔.๗

ตารางที่ ๔.๒ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการการบริหารจัดการงานเทศกาลนมัสการองค์พระปฐมเจดีย์ ของวัดพระปฐมเจดีย์ราชวรมหาวิหาร ตำบลพระปฐมเจดีย์ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม โดยภาพรวม

(n=๒๐๔)

กระบวนการการบริหารจัดการงานเทศกาล นมัสการองค์พระปฐมเจดีย์ ของวัดพระปฐมเจดีย์ราชวรมหาวิหาร ตำบลพระปฐมเจดีย์ อำเภอเมือง จังหวัด นครปฐม	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑.ด้านการวางแผน	๓.๘๒	.๘๕๙	มาก
๒.ด้านการจัดองค์การ	๓.๙๖	.๗๙๔	มาก
๓.ด้านการบริหารงานบุคคล	๓.๙๔	.๗๔๔	มาก
๔.ด้านการอำนวยความสะดวก	๓.๙๕	.๘๑๕	มาก
๕.ด้านการสร้างองค์ความรู้	๓.๙๗	.๗๗๗	มาก
๖.ด้านการสร้างเครือข่ายทางสังคม	๓.๙๙	.๗๘๔	มาก
รวม	๓.๙๔	.๗๑๒	มาก

จากตารางที่ ๔.๓ ความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการการบริหารจัดการงานเทศกาลนมัสการองค์พระปฐมเจดีย์ ของวัดพระปฐมเจดีย์ราชวรมหาวิหาร ตำบลพระปฐมเจดีย์ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ๓.๙๓ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .๗๑๒

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า กระบวนการการบริหารจัดการงานเทศกาลนมัสการองค์พระปฐมเจดีย์ ของวัดพระปฐมเจดีย์ราชวรมหาวิหาร ตำบลพระปฐมเจดีย์ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม ด้านการสร้างเครือข่ายทางสังคม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ๓.๙๙ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .๗๘๔ กระบวนการการบริหารจัดการงานเทศกาลนมัสการองค์พระปฐมเจดีย์ ของวัดพระปฐมเจดีย์ราชวรมหาวิหาร ตำบลพระปฐมเจดีย์ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม ด้านการสร้างองค์ความรู้

มีค่าเฉลี่ย ๓.๙๖ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .๗๗๖ และกระบวนการการบริหารจัดการงานเทศกาลนมัสการองค์พระปฐมเจดีย์ ของวัดพระปฐมเจดีย์ราชวรมหาวิหาร ตำบลพระปฐมเจดีย์ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม ด้านการวางแผน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ย ๓.๘๑ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .๘๕๘

ตารางที่ ๔.๒ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการบริหารจัดการงานเทศกาลนมัสการองค์พระปฐมเจดีย์ ของวัดพระปฐมเจดีย์ราชวรมหาวิหาร ตำบลพระปฐมเจดีย์ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม ด้านการวางแผน

(n=๔๐๐)

กระบวนการการบริหารจัดการงานเทศกาลนมัสการองค์พระปฐมเจดีย์ ของวัดพระปฐมเจดีย์ราชวรมหาวิหาร ตำบลพระปฐมเจดีย์ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑. วัดมีการจัดประชุมคณะกรรมการเพื่อเตรียมการก่อนจัดงานเทศกาลประจำปี	๓.๗๖	.๙๗๖	มาก
๒. วัดมีการส่งเสริมวัดมีการประชุมเพื่อกำหนดแผนกหน้าที่ต่างๆ ภายในงานเทศกาลประจำปี	๓.๘๓	.๙๑๘	มาก
๓. วัดมีการวางแผนเพื่อกำหนดอัตราคณะกรรมการให้สอดคล้องกับความต้องการของแผนก	๓.๘๓	.๘๙๔	มาก
๔. วัดมีการจัดประชุมกำหนดแผนในการอำนวยความสะดวกสอดคล้องกับความต้องการของคณะกรรมการแต่ละแผนก	๓.๘๓	.๘๙๖	มาก
๕. วัดมีการประชุมกำหนดแผนเพื่อวางมาตรฐานการดูแลรักษาความปลอดภัยให้กับประชาชนที่มาเที่ยวในงานประจำปี	๓.๘๕	.๘๘๓	มาก
รวม	๓.๘๒	.๘๕๙	มาก

จากตารางที่ ๔.๒ ความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการการบริหารจัดการงานเทศกาลนมัสการองค์พระปฐมเจดีย์ ของวัดพระปฐมเจดีย์ราชวรมหาวิหาร ตำบลพระปฐมเจดีย์ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม ในด้านการวางแผนอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ๓.๘๑ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .๘๕๘

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า กระบวนการการบริหารจัดการงานเทศกาลนมัสการองค์พระปฐมเจดีย์ ของวัดพระปฐมเจดีย์ราชวรมหาวิหาร ตำบลพระปฐมเจดีย์ อำเภอเมือง จังหวัด

นครปฐม ในด้านการวางแผน คือวัดมีการประชุมกำหนดแผนเพื่อวางมาตรฐานการดูแลรักษาความปลอดภัยให้กับประชาชนที่มาเที่ยวในงานประจำปี มากขึ้น มีค่าเฉลี่ย ๓.๘๕ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .๘๘๓ วัดมีการจัดประชุมกำหนดแผนในการอำนวยความสะดวกสอดคล้องกับความต้องการของคณะกรรมการแต่ละแผนก มีค่าเฉลี่ย ๓.๘๓ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .๘๙๖ และวัดมีการจัดประชุมคณะกรรมการเพื่อเตรียมการก่อนจัดงานเทศกาลประจำปี มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ย ๓.๗๖ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .๙๗๖

ตารางที่ ๔.๓ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการการบริหารจัดการงานเทศกาลนมัสการองค์พระปฐมเจดีย์ ของวัดพระปฐมเจดีย์ ราชวรมหาวิหาร ตำบลพระปฐมเจดีย์ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม ด้านการจัดการองค์การ

(n=๔๐๐)

กระบวนการการบริหารจัดการงานเทศกาล นมัสการองค์พระปฐมเจดีย์ ของวัดพระปฐมเจดีย์ ราชวรมหาวิหาร ตำบลพระปฐมเจดีย์ อำเภอเมือง จังหวัด นครปฐม	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑. วัดมีการจัดตั้งกองอำนวยความสะดวกในการจัดงานประจำปี	๓.๙๐	.๙๕๗	มาก
๒. วัดมีการแบ่งแผนกให้มีเจ้าหน้าที่คอยรับผิดชอบดูแลงานแต่ละแผนกอย่างชัดเจน	๓.๙๕	.๙๑๖	มาก
๓. วัดมีการจัดเจ้าหน้าที่แต่ละแผนกที่มีบุคลากรผู้มีความรู้ ความสามารถ และ ความรับผิดชอบ อย่างเพียงพอ	๓.๙๖	.๘๗๖	มาก
๔. วัดมีการกำหนดหน้าที่แต่ละแผนก เพื่อมอบหมายงานให้รับผิดชอบแก่หัวหน้าแผนกและผู้ร่วมงานอย่างชัดเจน	๔.๐๔	.๘๓๐	มาก
๕. วัดมีการออกกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ เพื่อควบคุมเจ้าหน้าที่ในขณะเข้าปฏิบัติงาน	๓.๙๖	.๘๓๐	มาก
รวม	๓.๙๖	.๗๙๕	มาก

จากตารางที่ ๔.๓ ความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการการบริหารจัดการงานเทศกาลนมัสการองค์พระปฐมเจดีย์ ของวัดพระปฐมเจดีย์ ราชวรมหาวิหาร ตำบลพระปฐมเจดีย์ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม ด้านการจัดการองค์การ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ๓.๙๖ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .๗๙๕

เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า กระบวนการการบริหารจัดการงานเทศกาลนมัสการองค์พระปฐมเจดีย์ ของวัดพระปฐมเจดีย์ราชวรมหาวิหาร ตำบลพระปฐมเจดีย์ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม ด้านการจัดการองค์การ คือวัดมีการกำหนดหน้าที่แต่ละแผนก เพื่อบริหารงานให้รับผิดชอบแก่หัวหน้าแผนกและผู้ร่วมงานอย่างชัดเจน มากขึ้น มีค่าเฉลี่ย ๔.๐๔ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .๘๓๐ วัดมีการจัดเจ้าหน้าที่แต่ละแผนกที่มีบุคลากรผู้มีความรู้ ความสามารถ และความสามารถ อย่างเพียงพอ มีค่าเฉลี่ย ๓.๙๖ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .๘๗๖ และวัดมีการจัดตั้งกองอำนวยการมีหน้าที่คอยดูแลและอำนวยความสะดวกในการจัดงานประจำปี มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ย ๓.๙๐ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .๙๕๗

ตารางที่ ๔.๔ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการบริหารจัดการงานเทศกาลนมัสการองค์พระปฐมเจดีย์ ของวัดพระปฐมเจดีย์ราชวรมหาวิหาร ตำบลพระปฐมเจดีย์ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม ด้านการบริหารงานบุคคล

(n=๔๐๐)

กระบวนการการบริหารจัดการงานเทศกาลนมัสการองค์พระปฐมเจดีย์ ของวัดพระปฐมเจดีย์ราชวรมหาวิหาร ตำบลพระปฐมเจดีย์ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑. วัดมีการจัดตั้งคณะกรรมการและเชิญผู้เชี่ยวชาญ/ประสบการณ์ที่น่าเชื่อถือให้มาช่วยแนะแนวในการปฏิบัติงาน	๓.๙๐	.๘๖๒	มาก
๒. วัดมีการจัดแบ่งงานแต่ละแผนกให้เหมาะสมตามความถนัดของบุคลากรที่รับผิดชอบ	๓.๙๐	.๘๖๕	มาก
๓. วัดมีการสรรหาบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ มาทดแทนกรรมการภายในแผนกที่ขาด	๓.๘๘	.๘๖๙	มาก
๔. วัดมีการใช้ระบบคุณธรรมและจริยธรรมในการคัดเลือกและสรรหาบุคลากรเข้ามาร่วมทำงาน	๔.๐๐	.๘๐๓	มาก
๕. วัดมีการกำหนดคุณสมบัติของกรรมการและบุคลากรให้เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ที่รับผิดชอบ	๔.๐๓	.๗๙๔	มาก
รวม	๓.๙๔	.๗๔๕	มาก

จากตารางที่ ๔.๔ ความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการการบริหารจัดการงานเทศกาลนมัสการองค์พระปฐมเจดีย์ ของวัดพระปฐมเจดีย์ ราชวรมหาวิหาร ตำบลพระปฐมเจดีย์ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม ด้านการบริหารงานบุคคล อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ๓.๙๔ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .๗๔๔

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า กระบวนการการบริหารจัดการงานเทศกาลนมัสการองค์พระปฐมเจดีย์ ของวัดพระปฐมเจดีย์ ราชวรมหาวิหาร ตำบลพระปฐมเจดีย์ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม ด้านการบริหารงานบุคคล คือวัดมีการกำหนดคุณสมบัติของกรรมการและบุคลากรให้เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ที่รับผิดชอบ มากขึ้น มีค่าเฉลี่ย ๔.๐๓ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .๗๙๔ วัดมีการใช้ระบบคุณธรรมและจริยธรรมในการคัดเลือกและสรรหาบุคลากรเข้ามาร่วมทำงาน มีค่าเฉลี่ย ๔.๐๐ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .๘๐๓ และวัดมีการสรรหาบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถมาทดแทนกรรมการภายในแผนกที่ขาด มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ย ๓.๘๘ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .๘๖๙

ตารางที่ ๔.๕ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการจัดการงานเทศกาน นมัสการองค์พระปฐมเจดีย์ ของวัดพระปฐมเจดีย์ ราชวรมหาวิหาร ตำบลพระปฐมเจดีย์ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม ด้านการอำนวยความสะดวก

(n=๔๐๐)

กระบวนการจัดการงานเทศกาน นมัสการองค์พระปฐมเจดีย์ ของวัดพระปฐมเจดีย์ ราชวรมหาวิหาร ตำบลพระปฐมเจดีย์ อำเภอเมือง จังหวัด นครปฐม	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑. วัดมีการจัดบุคลากรในกองอำนวยความสะดวกในการประสานงานกับแผนกต่างๆ อย่างชัดเจน	๓.๙๒	.๘๕๘	มาก
๒. วัดมีการประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ทุกหน่วยงานในการจัดงานประจำปี	๓.๙๓	.๙๐๒	มาก
๓. วัดมีการจัดตั้งหน่วยประชาสัมพันธ์คอยให้ข้อมูลข่าวสาร ความเคลื่อนไหวของการจัดงานประจำปีอย่างต่อเนื่อง	๓.๙๘	.๙๒๓	มาก
๔. วัดมีการจัดระบบอำนวยความสะดวกในด้านวัดถ่มงคและบริการร้านค้าจ่ายต่อการขอเช่าและซื้อสินค้าภายในงานประจำปี	๓.๙๙	.๘๘๒	มาก
๕. วัดมีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ห้องน้ำ ถังขยะ สถานที่จอดรถ หรือสถานที่บริการอื่นๆ ให้แก่ผู้มาเที่ยวงานและนักท่องเที่ยว อย่างเพียงพอ	๓.๙๓	.๙๑๘	มาก
รวม	๓.๙๕	.๘๑๕	มาก

จากตารางที่ ๔.๕ ความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการจัดการงานเทศกาน นมัสการองค์พระปฐมเจดีย์ ของวัดพระปฐมเจดีย์ ราชวรมหาวิหาร ตำบลพระปฐมเจดีย์ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม ด้านการอำนวยความสะดวก อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ๓.๙๕ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .๘๑๕

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า กระบวนการจัดการงานเทศกานนมัสการองค์พระปฐมเจดีย์ ของวัดพระปฐมเจดีย์ ราชวรมหาวิหาร ตำบลพระปฐมเจดีย์ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม ด้านการอำนวยความสะดวก คือวัดมีการจัดระบบอำนวยความสะดวกในด้านวัดถ่มงคและบริการร้านค้าจ่ายต่อการขอเช่าและซื้อสินค้าภายในงานประจำปี มากขึ้น มีค่าเฉลี่ย ๓.๙๙ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

.๘๘๒ วัดมีการจัดตั้งหน่วยประชาสัมพันธ์คอยให้ข้อมูลข่าวสาร ความเคลื่อนไหวของการจัดงาน ประจำปีอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ย ๓.๙๘ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .๙๒๓ และวัดมีการจัดบุคลากรในกองอำนวยการในการประสานงานกับแผนกต่างๆ อย่างชัดเจน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ย ๓.๙๒ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .๘๕๘

ตารางที่ ๔.๖ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการการบริหารจัดการงานเทศกาลนมัสการองค์พระปฐมเจดีย์ ของวัดพระปฐมเจดีย์ ราชวรมหาวิหาร ตำบลพระปฐมเจดีย์ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม **ด้านการสร้างองค์ความรู้**

(n=๔๐๐)

กระบวนการการบริหารจัดการงานเทศกาล นมัสการองค์พระปฐมเจดีย์ ของวัดพระปฐมเจดีย์ ราชวรมหาวิหาร ตำบลพระปฐมเจดีย์ อำเภอเมือง จังหวัด นครปฐม	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑. วัดมีการมีการส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ ทางด้านภาษาและวัฒนธรรมชุมชน ระหว่างผู้มาเที่ยวภายในงาน	๓.๙๕	.๘๔๗	มาก
๒. วัดมีการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่หลัก พุทธธรรมทางพระพุทธศาสนาแก่ผู้มา เที่ยวภายในงาน	๓.๙๕	.๘๘๑	มาก
๓. วัดมีการจัดแสดงนิทรรศการและจัด กิจกรรมตามวัฒนธรรมท้องถิ่นแก่ผู้มา เที่ยวภายในงาน	๓.๙๘	.๘๖๘	มาก
๔. วัดมีการให้บริการข้อมูลข่าวสารของงาน เทศกาลนมัสการองค์พระปฐมเจดีย์	๔.๐๐	.๘๖๐	มาก
๕. วัดมีการส่งเสริมให้ผู้มาเที่ยวมีส่วนร่วมใน การทำกิจกรรมด้านพระพุทธศาสนาและ ศิลปวัฒนธรรม	๓.๙๗	.๘๔๔	มาก
รวม	๓.๙๗	.๗๗๗	มาก

จากตารางที่ ๔.๖ ความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการการบริหารจัดการงานเทศกาลนมัสการองค์พระปฐมเจดีย์ ของวัดพระปฐมเจดีย์ ราชวรมหาวิหาร ตำบลพระปฐมเจดีย์ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม ด้านการสร้างองค์ความรู้ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ๓.๙๗ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .๗๗๗

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า กระบวนการการบริหารจัดการงานเทศกาลนมัสการองค์พระปฐมเจดีย์ ของวัดพระปฐมเจดีย์ ราชวรมหาวิหาร ตำบลพระปฐมเจดีย์ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม

ด้านการสร้างองค์ความรู้ คือวัดมีการให้บริการข้อมูลข่าวสารของงานเทศกาลนมัสการองค์พระปฐมเจดีย์ เพิ่มขึ้น มีค่าเฉลี่ย ๔.๐๐ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .๘๖๐ วัดมีการจัดแสดงนิทรรศการและจัดกิจกรรมตามวัฒนธรรมท้องถิ่นแก่ผู้มาเที่ยวภายในงาน มีค่าเฉลี่ย ๓.๙๘ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .๘๖๘ และวัดมีการส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ทางด้านภาษาและวัฒนธรรมชุมชนระหว่างผู้มาเที่ยวภายในงาน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ย ๓.๙๕ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .๘๔๗

ตารางที่ ๔.๗ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการการบริหารจัดการงานเทศกาลนมัสการองค์พระปฐมเจดีย์ ของวัดพระปฐมเจดีย์ ราชวรมหาวิหาร ตำบลพระปฐมเจดีย์ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม **ด้านการสร้างเครือข่ายทางสังคม**

(n=๔๐๐)

กระบวนการการบริหารจัดการงานเทศกาลนมัสการองค์พระปฐมเจดีย์ของวัดพระปฐมเจดีย์ ราชวรมหาวิหาร ตำบลพระปฐมเจดีย์ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑. วัดมีการส่งเสริมให้ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวภายในงานทุกครั้ง	๔.๐๐	.๘๔๕	มาก
๒. วัดได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐต่างและเอกชนต่างๆ ภายในจังหวัด	๓.๘๘	.๙๐๗	มาก
๓. วัดมีการจัดหน่วยบรรเทาสาธารณภัยช่วยเหลือผู้ประสบภัยต่างๆ ภายในจังหวัดและต่างจังหวัด	๓.๙๘	.๘๕๖	มาก
๔. วัดมีการประสานงานกันระหว่างวัดต่างๆ ภายในจังหวัดนครปฐมในการจัดกิจกรรมต่างๆทางพระพุทธศาสนา	๔.๐๓	.๘๙๘	มาก
๕. วัดได้มีการจัดตั้งกองทุน/มูลนิธิเพื่อพัฒนาปรับปรุงสถานที่สำคัญต่างๆ ภายในวัดและช่วยเหลือสังคม โดยเฉพาะทุนการศึกษา	๔.๐๗	.๘๙๘	มาก
รวม	๓.๙๙	.๗๘๔	มาก

จากตารางที่ ๔.๗ ความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการการบริหารจัดการงานเทศกานมัสการองค์พระปฐมเจดีย์ ของวัดพระปฐมเจดีย์ ราชวรมหาวิหาร ตำบลพระปฐมเจดีย์ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม ด้านการสร้างเครือข่ายทางสังคม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ๓.๙๙ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .๗๘๔

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า กระบวนการการบริหารจัดการงานเทศกานมัสการองค์พระปฐมเจดีย์ ของวัดพระปฐมเจดีย์ ราชวรมหาวิหาร ตำบลพระปฐมเจดีย์ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม ด้านการสร้างเครือข่ายทางสังคม คือวัดได้มีการจัดตั้งกองทุน/มูลนิธิเพื่อพัฒนาปรับปรุงสถานที่สำคัญต่างๆ ภายในวัดและช่วยเหลือสังคม โดยเฉพาะทุนการศึกษา เพิ่มขึ้น มีค่าเฉลี่ย ๔.๐๗ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .๘๙๘ วัดมีการประสานงานกันระหว่างวัดต่างๆ ภายในจังหวัดนครปฐมในการจัดกิจกรรมต่างๆทางพระพุทธศาสนา มีค่าเฉลี่ย ๔.๐๓ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .๘๙๘ และวัดได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐต่างและเอกชนต่างๆ ภายในจังหวัด มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ย ๓.๘๘ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .๙๐๗

๔.๑.๓ ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค ในกระบวนการการบริหารจัดงานนมัสการองค์พระปฐมเจดีย์ ของวัดพระปฐมเจดีย์ราชวรมหาวิหาร ตำบลพระปฐมเจดีย์ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม

ตารางที่ ๔.๑.๓ ปัญหา อุปสรรคในการจัดงานนมัสการองค์พระปฐมเจดีย์ ของวัดพระปฐมเจดีย์ราชวรมหาวิหาร ตำบลพระปฐมเจดีย์ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม ปัญหา อุปสรรค

ด้านการวางแผน	กรรมการบางท่านไม่ค่อยให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมประชุม หัวหน้าบางแผนกไม่มีการวางแผนก่อนดำเนินงาน บางแผนกปฏิบัติหน้าที่ไม่สอดคล้องกับแผนที่ได้ประชุมกันไว้ก่อนเริ่มงานทำให้เกิดปัญหาตามมา การกำหนดแผนในการดูแลความปลอดภัยของประชาชนที่มาเที่ยวในงานยังไม่ชัดเจน บุคลากรบางส่วนไม่ดำเนินงานตามแผนที่หัวหน้าแผนกมอบหมายให้รับผิดชอบ ทำให้การดำเนินงานไม่สอดคล้องกับแผนที่วางไว้
ด้านการจัดองค์การ	ขาดเจ้าหน้าที่อยู่ประจำกองอำนวยความสะดวกเป็นผู้ทรงคุณวุฒิไม่สามารถมาอยู่ประจำกองอำนวยความสะดวก ทำให้การประสานงานระหว่างแผนกมีปัญหาอยู่เป็นประจำเพราะหาคนสั่งการที่ชัดเจนไม่ได้ ไม่มีเจ้าหน้าที่ผู้คอยดูแลกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ เพื่อกำกับการทำงานของกรรมการในแผนกการต่างๆ
ด้านการบริหารงานบุคคล	ขาดการสรรหาคณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญหรือมีประสบการณ์เฉพาะด้านมาคอยแนะนำในบางแผนก มีปัญหาในการสรรหาเจ้าหน้าที่เพื่อมาทดแทนคนเก่าที่ขาดไป ขาดระบบคุณธรรมในการคัดเลือกและสรรหาบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ ไม่มีการกำหนดคุณสมบัติที่เหมาะสมกับตำแหน่งที่รับผิดชอบ กรรมการบางท่านไม่ถนัดเรื่องการบริหารงานบุคคลภายในแผนก
ด้านการอำนวยความสะดวก	ขาดการประชาสัมพันธ์ที่ชัดเจนในแต่ละแผนกการทำให้มีปัญหาในการประสานงานโดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ได้รับข้อมูลข่าวสารล่าช้า ทำให้การดำเนินงานเกิดปัญหา และการอำนวยความสะดวกแก่หน่วยงานสถาบันต่างๆ ที่เข้ามาช่วยงานไม่เข้าใจกัน เช่น การเลี้ยงข้าวนักศึกษาที่โรงครัว กรรมการประจำกองอำนวยความสะดวกส่วนมากมีเพียงรายชื่อขาดการปฏิบัติหน้าที่
ด้านการสร้างองค์ความรู้	ขาดการประชาสัมพันธ์และจัดแสดงนิทรรศการถึงความสำคัญของการจัดงานเทศกาลนมัสการองค์พระปฐมเจดีย์ การให้บริการข้อมูลเกี่ยวกับวัฒนธรรมท้องถิ่นของจังหวัดนครปฐม เช่น ประเพณีแห่ผ้าห่มองค์พระปฐมเจดีย์ เจ้าหน้าที่หน่วยงานท้องถิ่นมองข้ามความสำคัญเกี่ยวกับคุณค่า ประเพณีวัฒนธรรมไทย และไม่จัดทำฐานข้อมูลให้ทั่วบริเวณงาน
ด้านการสร้างเครือข่ายทางสังคม	ขาดความร่วมมือและส่งเสริมการจัดงานจากชุมชนและหน่วยงานท้องถิ่นในด้านการจัดกิจกรรมทางพุทธศาสนา และขาดการประสานงานเกี่ยวกับประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยเฉพาะหน่วยงานต่างๆ ที่เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินยังขาดการประสานงานระหว่างๆ แผนกการต่างๆ ในการจัดงานเท่าที่ควร ชุมชนรอบวัดและโรงเรียนไม่ให้ความร่วมมือในการเข้ามามีส่วนร่วมกับการจัดงานเหมือนในอดีต

ตารางที่ ๔.๑.๔ แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในกระบวนการการบริหารจัดงานนมัสการองค์พระปฐมเจดีย์ ของวัดพระปฐมเจดีย์ราชวรมหาวิหาร ตำบลพระปฐมเจดีย์ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม แนวทางการส่งเสริม

ด้านการวางแผน	ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนที่อยู่บริเวณชุมชนรอบวัดเข้ามามีส่วนร่วมในการประชุมและร่วมดำเนินงาน ควรให้กรรมการแผนเข้ามาร่วมประชุมวางแผนเพื่อเตรียมความพร้อมอยู่ตลอดเวลา หากมีปัญหาเกิดขึ้นเจ้าหน้าที่จะได้ร่วมกันแก้ไขได้ทันทำงานด้วยความตั้งใจ และควรให้ตัวแทนกรรมการประจำแผนกเข้าร่วมประชุมด้วยทุกครั้ง เพื่อให้เกิดความสามัคคี
ด้านการจัดองค์การ	ควรจัดเจ้าหน้าที่อยู่ประจำกองอำนวยความสะดวกเพื่อคอยทำหน้าที่ประสานงานระหว่างแผนกการต่างๆ สรรหาบุคลากรที่มีประสบการณ์ในด้านการบริหารจัดการมาช่วยให้คำแนะนำ มีการปฏิบัติตามกฎอย่างเคร่งครัด ไม่ควรละเลยการทำหน้าที่ ควรมีการแบ่งหน้าที่ในกองอำนวยความสะดวกให้รับผิดชอบงานเฉพาะ เช่น ทำหน้าที่ต้อนรับ ตรวจสอบความเรียบร้อยตามแผนกการต่างๆ เป็นต้น
ด้านการบริหารงานบุคคล	ควรมีการคัดเลือกบุคลากรเพื่อเข้ามาทำงานให้ตรงกับความรู้ ความสามารถตามที่ตนถนัด โดยเน้นระบบคุณธรรมไม่เน้นระบบพรรคพวก ควรเปิดโอกาสให้เยาวชนได้เข้ามามีส่วนร่วมเป็นกรรมการในแผนก และสรรหาเจ้าหน้าที่มาจากชุมชนและโรงเรียนของวัด ควรกำหนดหน้าที่ในแต่ละแผนกให้หัวหน้าและผู้ร่วมงานช่วยกันรับผิดชอบเพื่อให้งานออกมาอย่างมีประสิทธิภาพ
ด้านการอำนวยความสะดวก	ควรจัดตั้งหน่วยประชาสัมพันธ์คอยแนะนำข้อมูลข่าวสารอยู่ตลอดการจัดงาน ดูแลระเบียบการจัดร้านค้าภายในงานเพื่อให้เกิดความเรียบร้อย คอยจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกและคอยบริการเพื่อรองรับประชาชนผู้มาเที่ยวในงาน เช่น จัดเจ้าหน้าที่ดูแลการจราจรภายในงาน ควรมีการขอเพิ่มกำลังเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานของภาครัฐ เช่น ทหาร ตำรวจ ควรเข้ามามีบทบาทในการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนผู้มาเที่ยวภายในงาน
ด้านการสร้างองค์ความรู้	ต้องสร้างองค์ความรู้ขึ้นจากประสบการณ์การทำงานมีคุณธรรม และมีความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย ตั้งใจทำงานตามแผนที่กำหนดไว้ จัดทำข้อมูลและประชาสัมพันธ์ถึงความสำคัญของการจัดงาน และประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับสังคมอยู่เนืองๆ สม่ำเสมอ ไม่ละทิ้งวัฒนธรรมท้องถิ่น
ด้านการสร้างเครือข่ายทางสังคม	ก่อนจัดงานควรมีการประชาสัมพันธ์อยู่ตลอดด้วยวิธีการหลายๆ ช่องทาง เช่น วิเทศน์จริยธรรมองค์พระปฐมเจดีย์ ติดป้ายโฆษณา ประกาศลงสื่อทางเฟสบุ๊ค เป็นต้น มีการจัดกิจกรรมสันทนาการช่วยเหลือผู้ประสบภัยต่างๆ ร่วมกันกับหน่วยงานภาครัฐและสถาบันการศึกษาต่างๆ ในเขตจังหวัดนครปฐม ให้เข้ามาช่วยกันปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดความสามัคคีในสังคม

๔.๓ ผลการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับแนวคิด คุณค่าและการสร้างพลังทางสังคมของวัดพระปฐมเจดีย์ ตำบลพระปฐมเจดีย์ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม

แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวคิด คุณค่าและการสร้างพลังทางสังคม ของวัดพระปฐมเจดีย์ ราชวรมหาวิหาร ตำบลพระปฐมเจดีย์ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม

๑. ท่านคิดว่าการจัดงานนมัสการองค์พระปฐมเจดีย์ มีคุณค่าในด้านสังคม เศรษฐกิจ และวัฒนธรรม อย่างไร

๒. บริบทต่างๆ ภายในบริเวณงานนมัสการองค์พระปฐมเจดีย์ด้านวัตถุ วิถีชีวิต ความศรัทธา มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร

๓. ท่านคิดว่าเครือข่ายทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐและเอกชนได้เข้ามามีบทบาทในการจัดงานนมัสการองค์พระปฐมเจดีย์อย่างไร

๔. ท่านจึงให้ข้อเสนอแนะแนวทางในการส่งเสริมถึงกระบวนการการบริหารจัดงานเทศกาลนมัสการองค์พระปฐมเจดีย์ที่มีประสิทธิภาพเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดงานครั้งต่อไป

การจัดงานนมัสการองค์พระปฐมเจดีย์ มีคุณค่าในด้านสังคม เศรษฐกิจ และวัฒนธรรม เนื่องด้วยองค์พระปฐมเจดีย์เป็นปูชนียสถานที่สำคัญ เป็นจุดศูนย์รวมแห่งสถาบันที่สำคัญทั้ง ๓ คือ สถาบันชาติ สถาบันศาสนา สถาบันพระมหากษัตริย์ เป็นดินแดนของพระพุทธศาสนาแห่งแรกในประเทศไทย สมัยพระเจ้าอโศกมหาราชทรงจัดส่งสมณทูตมีพระโสณะเถระและพระอุตตระเถระเป็นประธานมาประกาศพระพุทธศาสนาในดินแดนสุวรรณภูมิ นับเป็นพระเจดีย์ที่ก่อสร้างขึ้นเป็นครั้งแรก มีอายุนับพันปี สร้างขึ้นสูงใหญ่งดงามตามแบบสถาปัตยกรรมของไทย ภายในบรรจุพระบรมสารีริกธาตุขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เป็นที่เคารพบูชาของพุทธศาสนิกชนชาวไทยและชาวต่างชาติทั่วโลก ถือได้ว่าเป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ ได้ทรุดโทรมลงตามกาลเวลา แต่ครั้งโบราณมาจึงได้มีการกำหนดให้มีการจัดงานเทศกาลนมัสการองค์พระปฐมเจดีย์ขึ้นปีละครั้ง โดยกำหนดจัดขึ้นในช่วงกลางเดือนสิบสอง ครั้งละ ๗ วันบ้าง ๙ วันบ้าง ในปัจจุบันกำหนดจัดงาน ๙ วัน พุทธศาสนิกชนชาวจังหวัดนครปฐมและต่างจังหวัดได้นัดหมายพากันมากราบไหว้องค์พระปฐมเจดีย์ เพื่อให้เกิดความเป็นสิริมงคลแก่ตัวเองและครอบครัว และยังได้ช่วยกันบริจาคเงินสมทบทุนไว้บูรณปฏิสังขรณ์องค์พระปฐมเจดีย์ให้ยืนยงคงอยู่คู่ชาติและพระศาสนา การจัดงานเทศกาลนมัสการองค์พระปฐมเจดีย์นั้นเป็นการจัดงานในรูปแบบของงานวัด ซึ่งถือได้ว่าเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวที่มีมาแต่โบราณมีคุณค่าในตัวควรแก่การรักษาสืบไว้ให้คนรุ่นหลังได้ช่วยกันรักษาไว้ เพื่อความมั่นคงและเป็นแบบอย่างที่ดีงามอยู่คู่กับชาวจังหวัดนครปฐมและประเทศไทย ปัจจัยทางด้านความเชื่อเกี่ยวกับพระพุทธศาสนาที่อยู่คู่กับสังคมไทยมาช้านานตั้งแต่อดีตนี้เองได้กลายมาเป็นค่านิยมทางวัฒนธรรมจนนำไปสู่การจัดงานเทศกาลนมัสการองค์พระปฐมเจดีย์ก่อให้เกิดคุณค่าทางเศรษฐกิจ อย่างไรก็ตามคุณค่าที่ได้จากการจัดงานนมัสการองค์พระปฐมเจดีย์ทำให้เห็นคุณค่าในแต่ละด้าน ดังนี้

คุณค่าด้านสังคม คือ องค์พระปฐมเจดีย์เป็นจุดศูนย์รวมของพุทธศาสนิกชนในจังหวัดนครปฐมและจังหวัดใกล้เคียง พระภิกษุและสามเณรภายในวัดได้ทำงานร่วมกันกับพระสงฆ์ภายในเขตจังหวัดนครปฐม และประชาชนทั้งในและนอกประเทศได้เข้ามามีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมทาง

พระพุทธศาสนา^๑ เช่น ปิดทองหลวงพ่อบุญรอดพระร่วงโรจนฤทธิ์ ทำบุญถวายกระเบื้องมุงหลังคากระเบื้องรอบองค์พระปฐมเจดีย์ เป็นต้น^๒ การจัดงานเทศกาลนมัสการองค์พระปฐมเจดีย์ก่อให้เกิดการสร้างคุณค่าเพิ่มทางสังคม^๓ โดยเฉพาะสถาบันครอบครัว ซึ่งเป็นสถาบันแรก เป็นรากฐานของสังคม ได้พาคนในครอบครัวมาร่วมกันทำกิจกรรมทางศาสนาด้วยการ ให้ทาน รับศีล ถวายสังฆทาน และเที่ยวชมทัศนียภาพ โบราณวัตถุต่างๆ ภายในวัดเป็นการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันแก่จิตใจให้ลดละอบายมุขทั้งปวงได้ทำให้เป็นคนดีของครอบครัว ไม่สร้างปัญหาให้แก่สังคม ส่งผลให้สังคมโดยรวมเป็นสังคมที่สงบ น่าอยู่ สมกับที่เป็นชาวพุทธที่แท้จริง จึงเป็นเหตุให้มีการจัดงานเทศกาลเรื่อยมา^๔ ประชาชนบางส่วนก็รอคอยงานวัดเพื่อที่จะได้เข้ามาทำบุญพร้อมกับหาความสุขด้วยการชมละครรำแก้บน ลิเก หนัง กลางแปลง ชมการออกร้านแสดงสินค้าและการแสดงมหรสพต่างๆ ภายในงาน^๕ ในปัจจุบันสังคมได้เปลี่ยนไปตามยุคสมัยจำนวนประชาชนที่มาเที่ยวก็เพิ่มมากขึ้นทำให้วัดต้องมีการจัดระบบ ระเบียบเพื่อคอยอำนวยความสะดวกแก่ผู้ที่มาเที่ยวในงาน และห้างร้านต่างๆ ก็ได้ถือโอกาสนำสินค้าสมัยใหม่ ออกมาจัดแสดงโชว์เพื่อเรียกความสนใจจากคนที่มาเที่ยวในงาน เช่น เปิดแสดงสินค้าเกี่ยวกับรถยนต์ และซิมการ์ดโทรศัพท์มือถือยี่ห้อต่างๆ เป็นต้น^๖ ด้วยความเจริญขึ้นตามยุคสมัยทำให้ประชาชนได้มีโอกาสรับรู้ข้อมูลข่าวสารทั้งทางสื่อออนไลน์ หนังสือพิมพ์ วิทยุ และโทรทัศน์เพื่อรู้กำหนดการของวันงาน สื่อเหล่านี้ช่วยให้คนได้รับรู้และนัดหมายชักชวนกันมาเที่ยวในงานมากขึ้น อีกทั้งวัดได้มีปัจจัยใช้จ่ายในการบริหารวัดก็เพราะมีการจัดงานเทศกาลนมัสการองค์พระปฐมเจดีย์จึงได้จัดขึ้นทุกปีและกลายมาเป็นงานประจำปีในรูปแบบงานวัดคู่กับจังหวัดนครปฐม^๗

คุณค่าด้านเศรษฐกิจ คือ การจัดงานนมัสการองค์พระปฐมเจดีย์ก่อให้เกิดการสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจโดยเฉพาะด้านการท่องเที่ยว^๘ ในปัจจุบันมีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างประเทศเดินทางมาเที่ยวในงานเทศกาลนมัสการองค์พระปฐมเจดีย์เพื่อมาทำบุญและซื้อสินค้าต่างๆ ภายในงาน ทำให้ประชาชนได้นำสินค้า ผลิตภัณฑ์พื้นบ้าน พืชผักผลไม้ มีสินค้าหลากหลาย มาขายภายในงาน ตั้งแต่สินค้าพื้นบ้าน สินค้าชุมชน จนถึงสินค้าระดับห้าดาว^๙ และมีการออกร้านค้าให้แก่พ่อค้าแม่ค้าได้มีโอกาสหารายได้ มาจัดจำหน่ายตลอดงาน ทำให้ประชาชนได้มีโอกาสใช้จ่ายใช้สอย ทำให้เงินสะพัด ปัจจัยส่วนหนึ่งมาจากการคมนาคมที่สะดวกขึ้นกว่าสมัยก่อนโดยเฉพาะรถยนต์ยานพาหนะทำให้ขนส่งสินค้าได้รวดเร็วยิ่งขึ้น พ่อค้าแม่ค้าและเกษตรกรได้นำสินค้าและผลิตภัณฑ์ต่างๆ ของตนเองมาขายได้สะดวกยิ่งขึ้นทำให้เกิดการกระจายของรายได้ และส่งผลถึงรายได้แก่

^๑ สัมภาษณ์ พระพรหมเวที เจ้าอาวาสวัดพระปฐมเจดีย์, ๑๐ ธันวาคม ๒๕๕๘.

^๒ สัมภาษณ์ พระมหาฉัตรชัย ภัททสาโร ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดพระปฐมเจดีย์, ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๘.

^๓ สัมภาษณ์ พระครูภาวนาเจตียคุณ (วิ.) ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดพระปฐมเจดีย์, ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๘.

^๔ สัมภาษณ์ พระศรีวิสุทธิวงศ์ ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดพระปฐมเจดีย์, ๑ ธันวาคม ๒๕๕๘.

^๕ สัมภาษณ์ พระมหาชาญชัย ขยาภิภู ผู้ช่วยหัวหน้าคณะ ๙, ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๘.

^๖ สัมภาษณ์ นายสุรเชน จันทร์คุณ หัวหน้าสำนักงานจัดผลประโยชน์และรักษาศักดิ์พระปฐมเจดีย์, ๒ ธันวาคม ๒๕๕๘.

^๗ สัมภาษณ์ นายชังทอง ทองวงษ์เจริญ หัวหน้าแผนกโยธาองค์พระปฐมเจดีย์, ๗ ธันวาคม ๒๕๕๘.

^๘ สัมภาษณ์ พระครูภาวนาเจตียคุณ (วิ.) ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดพระปฐมเจดีย์, ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๘.

^๙ สัมภาษณ์ พระมหาฉัตรชัย ภัททสาโร ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดพระปฐมเจดีย์, ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๘.

ร้านค้าถาวรในตลาดในตัวเมืองนครปฐม^{๑๐} การจัดงานเทศกาลนมัสการองค์พระปฐมเจดีย์ถือได้ว่าเป็นการสนับสนุนให้คนไทยรู้จักคุณค่าและประโยชน์ของสินค้าไทย นิยมสินค้าไทย เงินตราจะไม่รั่วไหลออกนอกประเทศ อีกทั้งหน่วยงานภาครัฐยังได้นำเอาสินค้าซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ในโครงการส่วนพระองค์สวนจิตรลดาไปให้ประชาชนทั่วไปผู้มาเที่ยวในงานได้เลือกซื้ออีกด้วย^{๑๑} การจัดงานเทศกาลนมัสการองค์พระปฐมเจดีย์ถือได้ว่าเป็นงานที่สร้างรายได้ให้แก่บรรดาพ่อค้า แม่ค้า และร้านค้ารายย่อยทั้งภายในงานและบริเวณนอกงานได้ค้าขายผลผลิตของตนเอง และประชาชนได้เลือกซื้อโดยตรง ทำให้เกษตรกรในจังหวัดนครปฐมมีรายได้เพิ่มมากขึ้นเป็นการช่วยเพิ่มพูนเศรษฐกิจของชาติ เงินเป็นจำนวนมากหาศาลหมุนเวียนอยู่ในจังหวัดนครปฐม^{๑๒}

คุณค่าด้านวัฒนธรรม คือ การจัดงานเทศกาลนมัสการองค์พระปฐมเจดีย์ก่อให้เกิดการสร้างคุณค่าเพิ่มทางวัฒนธรรม เป็นการสร้างปัญญาให้กับประชาชนโดยรวมมีความฉลาดมากขึ้นกว่าเดิมทั้งมีคุณธรรม จริยธรรม และศีลธรรม^{๑๓} ทำให้ชาวจังหวัดนครปฐมเกิดความภาคภูมิใจที่ได้เกิดในดินแดนพระพุทธศาสนาและมีพระมหาเจดีย์สูงที่สุดในโลก^{๑๔} พร้อมทั้งได้มีส่วนร่วมในการเผยแผ่ภูมิปัญญาในด้านต่างๆ จึงเป็นเหตุให้หน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจรรโลงรักษาวัฒนธรรม^{๑๕} และประเพณีท้องถิ่นอันดีงามของจังหวัดนครปฐม เช่น เทศบาลจัดงานลอยกระทง เดินขบวนแห่ และมีละครรำกำบัน เป็นต้น และการแสดงบนเวที มีร้องเพลง เป็นต้น^{๑๖} มีการฟิงเทศน์มหาชาติ ๑๓ กัณฑ์ ประเพณีห่มผ้าห่มองค์พระปฐมเจดีย์ งานลอยกระทง การปิดทอง ตักบาตรสวดมนต์ การถวายสังฆทาน^{๑๗} โดยเฉพาะภูมิปัญญาท้องถิ่นดั้งเดิมของชาวจังหวัดนครปฐม ซึ่งเป็นตัวช่วยสนับสนุนส่งเสริมการจัดงานนมัสการองค์พระปฐมเจดีย์ซึ่งได้นำเอาแนวคิดของปราชญ์ท้องถิ่นมาเป็นแนวทางในการบริหารจัดการนำผลผลิตที่เป็นรูปธรรมมีเอกลักษณ์เป็นของประจำจังหวัดที่คนรู้จักกันทั่วประเทศคือ ข้าวหลาม และส้มโอทองดี^{๑๘} เป็นของสร้างชื่อของชาวจังหวัดนครปฐมเป็นลำดับต้นๆ คุณค่าทางวัฒนธรรมเหล่านี้จึงเป็นมรดกทางสังคม ความเชื่อ ประเพณี และทักษะต่างๆ จะถูกถ่ายทอดออกมาผ่านการจัดงานนมัสการองค์พระปฐมเจดีย์^{๑๙} เป็นการสืบทอดประเพณีเทศกาลนมัสการพระบรมสารีริกธาตุที่บรรจุอยู่ ณ องค์พระปฐมเจดีย์ที่มีมาแต่

^{๑๐} สัมภาษณ์ นายสุรเชน จันทร์คุณ หัวหน้าสำนักงานจัดผลประโยชน์และรักษาองค์พระปฐมเจดีย์, ๒ ธันวาคม ๒๕๕๘.

^{๑๑} สัมภาษณ์ พระครูอุตรการบดี ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดพระปฐมเจดีย์, ๘ ธันวาคม ๒๕๕๘.

^{๑๒} สัมภาษณ์ นายชังทอง ทองวงษ์เจริญ, ๗ ธันวาคม ๒๕๕๘.

^{๑๓} สัมภาษณ์ พระครูภาวนาเจติยคุณ (วิ.) ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดพระปฐมเจดีย์, ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๘.

^{๑๔} สัมภาษณ์ พระมหาชาญชัย ชยาภิภู ผู้ช่วยหัวหน้าคณะ ๙, ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๘.

^{๑๕} สัมภาษณ์ นายชังทอง ทองวงษ์เจริญ หัวหน้าแผนกโยธางค์พระปฐมเจดีย์, ๗ ธันวาคม ๒๕๕๘.

^{๑๖} สัมภาษณ์ พระมหาฉัตรชัย ภัททสโร ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดพระปฐมเจดีย์, ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๘.

^{๑๗} สัมภาษณ์ พระพรหมเวที เจ้าอาวาสวัดพระปฐมเจดีย์, ๑๐ ธันวาคม ๒๕๕๘.

^{๑๘} สัมภาษณ์ นายชังทอง ทองวงษ์เจริญ หัวหน้าแผนกโยธา, ๗ ธันวาคม ๒๕๕๘.

^{๑๙} สัมภาษณ์ นายสุรเชน จันทร์คุณ หัวหน้าสำนักงานจัดผลประโยชน์และรักษาองค์พระปฐมเจดีย์, ๒ ธันวาคม ๒๕๕๘.

โบราณกาล^{๒๐} ทำให้เกิดความตึงเครียดด้านจิตใจเป็นสำคัญ และทำให้พุทธศาสนิกชนที่มาเที่ยวในงานเกิดความเลื่อมใสศรัทธายิ่งขึ้น มั่นคงในพระรัตนตรัยเพิ่มมากขึ้น^{๒๑}

บริบทต่างๆ ภายในบริเวณงานนมัสการองค์พระปฐมเจดีย์ด้านวัตถุ วิถีชีวิต และความศรัทธามีการเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัยจากอดีตจนถึงปัจจุบันบริบทต่างๆ บริเวณรอบองค์พระปฐมเจดีย์มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาจากหลักฐานที่บันทึกไว้ในหนังสือหรือจดหมายเหตุต่างๆ จะเห็นได้ว่าองค์พระปฐมเจดีย์มีความเกี่ยวเนื่องกันกับสถาบันพระมหากษัตริย์ตั้งแต่พระเจ้าอโศกมหาราชได้ส่งพระสมณทูตออกเผยแผ่มายังดินแดนสุวรรณภูมิเป็นต้นมา มีพระโสณะเถระและพระอุตตระเถระเป็นหัวหน้าคณะพร้อมด้วยอุบาสกอุบาสิกาผู้ติดตามอีก ๓๘ คน ในสมัยนั้นได้สัจจมาทางเรือและได้สร้างองค์พระปฐมเจดีย์องค์แรกรูปทรงสาญจีเจดีย์ ต่อมาได้สร้างองค์ที่สองครอบองค์ที่ ๑ สูงเท่านกเขาเหินโดยพระยาพานเพื่ออุทิศบุญกุศลให้แก่พระบิดาคือพระยาพาน ในสมัยต่อจากนั้นองค์พระปฐมเจดีย์ก็ถูกปล่อยให้รกร้างอยู่ท่ามกลางป่า จนสิ้นเกล้ารัชกาลที่ ๔ เสด็จขึ้นครองราชย์ได้เสด็จมาบูรณปฏิสังขรณ์องค์พระปฐมเจดีย์ และทรงโปรดให้มีการขุดคลองเจดีย์บูชาเพื่อสะดวกแก่ประชาชนที่สัจจมาทางเรือมานมัสการองค์พระปฐมเจดีย์ และสิ้นเกล้ารัชกาลที่ ๕ ได้ทรงโปรดให้สร้างทางรถไฟมายังจังหวัดนครปฐมทรงโปรดให้ย้ายเขตสังฆาวาสมายังฝั่งวัดในปัจจุบัน นับแต่นั้นมาความเจริญก็เริ่มเกิดขึ้น จนถึงสมัยรัชกาลที่ ๖ ทรงมีพระราชศรัทธาในองค์พระปฐมเจดีย์เป็นอย่างยิ่งทรงโปรดให้สร้างพระราชวังสนามจันทร์และได้ทรงย้ายเชิญหลวงพ่อบุญรอดพระร่วงโรจน์ฤทธิ์ลงประดิษฐานไว้ที่วิหารด้านทิศเหนือขององค์พระปฐมเจดีย์เป็นพระคู่บ้านคู่เมืองจังหวัดนครปฐม และได้ทรงย้ายเมืองเดิมคือนครชัยศรีมาตั้งตัวเมืองใหม่ในจังหวัดนครปฐม พระมหากษัตริย์องค์ต่อๆ มาก็ได้ทำนุบำรุงบูรณปฏิสังขรณ์เรื่อยมาจนถึงรัชสมัยของรัชกาลที่ ๙ ความเจริญก็เริ่มขยายมากขึ้นเพราะมีการพัฒนาระบบคมนาคมสะดวกขึ้น ประชาชนก็ย้ายถิ่นฐานเข้ามาประกอบอาชีพ ทำมาค้าขาย เมื่ออยู่รวมกันมากขึ้นจากชุมชนเล็กๆ ก็กลายเป็นชุมชนใหญ่เกิดขึ้นรอบๆ มีร้านค้าตลาดเกิดขึ้นตามมา ทำให้เศรษฐกิจเติบโตขึ้น มีหน่วยงานต่างถูกตั้งขึ้นภายในบริเวณองค์พระปฐมเจดีย์ ทำให้เห็นบริบทรอบองค์พระปฐมเจดีย์ทางสังคมที่เปลี่ยนไปในด้านต่างๆ ดังนี้

ในด้านวัตถุ บริบทภายในบริเวณงาน มีการเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา ตามสภาพสิ่งแวดล้อม และตามความเหมาะสมตามสถานการณ์ในปัจจุบัน ในสมัยก่อนบริเวณรอบองค์พระปฐมเจดีย์เป็นที่รกร้างคงมีเพียงองค์พระปฐมเจดีย์เท่านั้น^{๒๒} แต่เมื่อองค์พระปฐมเจดีย์ทรุดโทรมเสื่อมสภาพลงตามกาลเวลาหน่วยงานต่างของภาครัฐก็ได้เข้ามาบริหารจัดการงานเองเพื่อต้องการหาปัจจัยที่ได้จากการทำบุญนำมาเป็นค่าใช้จ่ายในการบูรณปฏิสังขรณ์องค์พระปฐมเจดีย์ มีการจัดแสดงมหรสพตามยุคสมัย เช่น มีการขายบัตรเพื่อเข้าไปชมมหรสพภายในงาน แต่การแสดงดนตรีจะอนุญาตเฉพาะเพลงลูกทุ่งเท่านั้นมีการจัดแสดงร้านจำหน่ายสินค้ารอบองค์พระปฐมเจดีย์^{๒๓} ต่อมาปี ๒๕๑๗ ทางวัดได้ขอจัดงานเองในรูปแบบของงานวัดเน้นการประหยัดเป็นหลักพร้อมทั้งได้มีการ

^{๒๐} สัมภาษณ์ พระครูปริมาณรักษ์ ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดพระปฐมเจดีย์, ๙ ธันวาคม ๒๕๕๘.

^{๒๑} สัมภาษณ์ พระครูอุตรการบติ ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดพระปฐมเจดีย์, ๘ ธันวาคม ๒๕๕๘.

^{๒๒} สัมภาษณ์ พระมหากาญชัย ขยาภิภู ผู้ช่วยหัวหน้ากฐิณ ๙, ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๘.

^{๒๓} สัมภาษณ์ พระพรหมเวที เจ้าอาวาสวัดพระปฐมเจดีย์, ๑๐ ธันวาคม ๒๕๕๘.

ปรับเปลี่ยนแผนผังแผนการกุศลต่างๆ ที่อยู่บริเวณลานบรอบองค์พระปฐมเจดีย์ พุทธศาสนิกชนได้มีโอกาสทำบุญตามแผนการกุศลต่างๆ ของทางวัดได้สะดวกขึ้นกว่าเดิม และมีการจัดแสดงแผนผังให้เห็นว่าจุดไหนมีอะไรบ้างเพื่อต่อการรับรู้ข้อมูล การละเล่นพื้นบ้านต่างๆ ที่เคยมีมาก็ได้หายไปตามยุคสมัย เช่น รำวงชาวบ้าน สาวน้อยตกน้ำ รถไถ่ถึง เป็นต้น^{๒๔} การคมนาคมก็มีส่วนช่วยให้การจัดงานเทศกาลนมัสการองค์พระปฐมเจดีย์เป็นไปด้วยดีเนื่องจากในสมัยอดีตนั้นการคมนาคมไม่สะดวกเหมือนในปัจจุบันหากประชาชนต่างจังหวัดจะมาเที่ยวงานต้องเดินเท้ามาหรือไม่ก็ต้องโดยสารเรือมาทางน้ำแต่ในปัจจุบันประชาชนสามารถเดินทางมาเที่ยวงานได้โดยการนำรถยนต์ส่วนตัวมาเองและในช่วงงานเทศกาลเจ้าหน้าที่ขนส่งทางบกนครปฐมได้จัดให้มีบริการรถปรับอากาศสายกรุงเทพฯ – นครปฐม วิ่งรับ ส่ง ตลอด ๒๔ ชั่วโมงด้วยการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางระบบคมนาคมนี้เองทำให้ประชาชนมาเที่ยวงานนมัสการองค์พระปฐมเจดีย์เป็นจำนวนมากขึ้น^{๒๕}

ในด้านวิถีชีวิต บริบทภายในงานมีการพัฒนาขึ้นอย่างชัดเจน เช่น ฝ่ายบุคลากรมีบุคคลที่มีความสามารถเข้ามาบริหารงานทำให้งานเป็นไปอย่างคล่องตัว ด้านร้านค้าที่จำหน่ายสินค้ามีมากมายหลากหลาย ต่างจากสมัยอดีตที่ชาวบ้านได้เข้ามาตั้งรกรากอาศัยอยู่บริเวณบรอบองค์พระปฐมเจดีย์ จนกลายเป็นชุมชนที่ขยายตัวขึ้นทำให้มีตลาดบน ตลาดล่างตั้งอยู่ติดกับองค์พระปฐมเจดีย์ ประชาชนทั่วไปได้มาจับจ่ายใช้สอย เลือกซื้อสินค้าที่ตลาด^{๒๖} แต่ในปัจจุบันได้มีห้างสรรพสินค้า ห้างเซ็นทรัล บิ๊กซี โลตัส ทำให้คนหันไปใช้บริการห้างสรรพสินค้ามากขึ้น^{๒๗} จนบางครั้งชาวตลาดนครปฐมไม่พอใจที่วัดจัดงาน โดยโทษว่าขายของไม่ได้ รายได้ลดลง เนื่องจากคนมาซื้อของภายในงาน ถึงกับมีการประท้วงเจ้าอาวาสก็มี แต่หลังจากที่ได้ปรับความเข้าใจกันแล้วปัญหาก็หายไป จะเห็นได้ว่าคนในยุคปัจจุบันเข้าวัดมาเพื่อทำบุญตามประเพณีนิยม เช่น ถวายสังฆทาน ฟังเทศน์ ทำบุญสร้างระฆัง ตักบาตร ๑๐๘ เป็นต้น มากกว่าที่จะเข้าวัดมาเพื่อชมมหรสพเหมือนสมัยก่อนเพราะมีทางเลือกในการรับชมมากขึ้นต่างจากสมัยอดีตที่ต้องรอนานวัดเท่านั้นถึงจะได้ชมมหรสพและการแสดงต่างๆ แต่ในขณะเดียวกันก็ไม่ได้ให้ความสำคัญในเรื่องของการแต่งตัวเข้าวัดเหมือนในสมัยอดีต^{๒๘} แต่นิยมแต่งตัวแบบนุ่งสั้นเข้าวัดแทนที่จะแต่งตัวให้สุภาพเรียบร้อยนี่ก็คือการเปลี่ยนแปลงไปตามวิถีชีวิตในยุคโลกาภิวัตน์ เพื่อให้ทันสมัยไปตามโลก^{๒๙}

ในด้านความศรัทธา ในอดีตผู้คนนิยมนำบุตรหลานเข้าวัดตั้งแต่ยังตัวเล็กๆ เพื่อปลูกฝังความศรัทธาและคุณธรรม จริยธรรม ต่างจากปัจจุบันที่ผู้คนห่างเหินไปจากวัด ถึงบริบทเหล่านี้จะเปลี่ยนไปจากสมัยก่อนแต่ความศรัทธาก็ยังมั่นคงอยู่เหมือนเดิม สมัยก่อนคนที่มาเที่ยววัดจะนิยมมานอกพักค้างแรมที่บริเวณรอบๆ องค์พระปฐมเจดีย์ เนื่องจากประชาชนบางส่วนเดินทางมาไกลเลย

^{๒๔} สัมภาษณ์ พระมหาฉัตรชัย ภัทสาโร ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดพระปฐมเจดีย์, ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๘.

^{๒๕} สัมภาษณ์ นายสุรเชน จันทรคุณ หัวหน้าสำนักงานจัดผลประโยชน์และรักษาสถาปัตยกรรมองค์พระปฐมเจดีย์, ๒ ธันวาคม ๒๕๕๘.

^{๒๖} สัมภาษณ์ พระมหาชาญชัย ชยาภิภู ผู้ช่วยหัวหน้ามูลนิธิคณะ ๙, ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๘.

^{๒๗} สัมภาษณ์ พระศรีวิสุทธีวงศ์ ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดพระปฐมเจดีย์, ๑ ธันวาคม ๒๕๕๘.

^{๒๘} สัมภาษณ์ พระครูอุตรการบติ ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดพระปฐมเจดีย์, ๘ ธันวาคม ๒๕๕๘.

^{๒๙} สัมภาษณ์ นายชังทอง ทองวงษ์เจริญ หัวหน้าแผนกโยธาองค์พระปฐมเจดีย์, ๗ ธันวาคม ๒๕๕๘.

ต้องนอนค้างแรมภายในบริเวณรอบๆ องค์พระปฐมเจดีย์ เนื่องจากการคมนาคมไม่สะดวกเหมือนในปัจจุบัน^{๓๐} อีกทั้งร้านค้าขายของก็มีไม่มากเหมือนในปัจจุบันนี้ พอถึงช่วงเช้าผู้คนก็จะทำบุญใส่บาตร สวดมนต์เดินเวียนประทักษิณรอบองค์พระปฐมเจดีย์^{๓๑} การจัดงานเทศกาลนมัสการองค์พระปฐมเจดีย์เป็นงานที่รักษาเอกลักษณ์ความเป็นไทยเอาไว้ได้เป็นอย่างดีทำให้ประชาชนเกิดความเลื่อมใสเป็นอย่างยิ่ง^{๓๒} เพราะได้มีโอกาสมาเข้าวัดทำบุญตามความเชื่อทางพระพุทธศาสนา เช่น ประเพณีห่มผ้าห่มองค์พระปฐมเจดีย์ การถวายสังฆทาน การฟังเทศน์มหาชาติ ๑๓ กัณฑ์ เป็นต้น^{๓๓} และประชาชนที่มาเที่ยวในงานได้มีโอกาสเห็นพระภิกษุสงฆ์ สามเณร เป็นจำนวนมากที่ได้มาร่วมกันเจริญพระพุทธมนต์เพื่อถวายเป็นพุทธบูชา^{๓๔} ประชาชนทั่วไปมีความเลื่อมใสศรัทธาต่อพระพุทธศาสนาเป็นอย่างมากสังเกตได้จากการที่มีจำนวนผู้มาเที่ยวในงานเป็นจำนวนมาก แต่สถานการณ์ของข่าวสารเกี่ยวกับพระภิกษุสงฆ์ที่ทำผิดพระวินัยที่ออกมาทางสื่อต่างๆ ก็ไม่ได้ทำให้ประชาชนเสื่อมศรัทธาลงแต่อย่างใด^{๓๕} ภายในบริเวณรอบๆ องค์พระปฐมเจดีย์มีพระพุทธรูปปางต่างๆ ให้ประชาชนได้สักการบูชา และมีภาพจิตรกรรมฝาผนังแสดงเรื่องราวความเป็นมาของการสร้างองค์พระปฐมเจดีย์สิ่งเหล่านี้ก่อให้เกิดศรัทธาแก่พุทธศาสนิกชนเป็นอย่างดี^{๓๖}

เครือข่ายทางสังคมทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐและเอกชนได้เข้ามามีบทบาทในการจัดงานนมัสการองค์พระปฐมเจดีย์เป็นอย่างดีเพราะทุกภาคส่วนไม่ว่าจะเป็นสถาบันภาครัฐและเอกชนในจังหวัดนครปฐม ได้แก่ สถาบันการศึกษา โรงพยาบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล ตลอดจนหน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่น ทหาร ตำรวจ และหน่วยงานเอกชน พ่อค้าแม่ค้าก็ได้เข้ามาทำหน้าที่ช่วยสนับสนุนการจัดงานเป็นอย่างดี ให้ความสำคัญกับการจัดงานเทศกาลนมัสการองค์พระปฐมเจดีย์ เพราะเป็นงานใหญ่ระดับประเทศเป็นศูนย์รวมของ ๓ สถาบันหลัก คือ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ในฝ่ายของชาติก็คือหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนได้เข้ามามีบทบาทและมีส่วนร่วมในการจัดงานโดยให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี ในส่วนของศาสนาก็ได้แก่เครือข่ายพระสงฆ์ในจังหวัดนครปฐมได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการ โดยได้รับความร่วมมือจากคณะพระสังฆาธิการในจังหวัดนครปฐม ทั้ง ๑๙๙ วัด เป็นกรรมการในการจัดงาน ในส่วนสถาบันพระมหากษัตริย์ก็ได้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการอุปถัมภ์องค์พระปฐมเจดีย์มาตั้งแต่ครั้งในอดีตจนถึงปัจจุบัน

เครือข่ายทุกภาคส่วนตั้งแต่สถาบันหลักลงมาจนถึงภาคประชาชนทั่วไปต่างร่วมเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันโดยเฉพาะหน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่นโดยเฉพาะเทศบาลนครนครปฐมได้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการจัดงานพร้อมกันนี้ยังได้ส่งเสริมประเพณีอันดีงามของไทย คือ การจัดให้มีการลอยกระทง ที่คลองเจดีย์บูชา เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนที่มาเที่ยวในงานไม่ต้องลำบากในการ

^{๓๐} สัมภาษณ์ พระพรหมเวที เจ้าอาวาสวัดพระปฐมเจดีย์, ๑๐ ธันวาคม ๒๕๕๘.

^{๓๑} สัมภาษณ์ พระครูปริมาณุรักษ์ ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดพระปฐมเจดีย์, ๙ ธันวาคม ๒๕๕๘.

^{๓๒} สัมภาษณ์ พระมหาชาญชัย ขยาก็ญ ผู้ช่วยหัวหน้ากฐณิคณะ ๙, ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๘.

^{๓๓} สัมภาษณ์ นายสุรเชน จันทร์คุณ หัวหน้าสำนักงานจัดผลประโยชน์และรักษารององค์พระปฐมเจดีย์, ๒ ธันวาคม ๒๕๕๘.

^{๓๔} สัมภาษณ์ พระศรีวิสุทธีวงศ์ ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดพระปฐมเจดีย์, ๑ ธันวาคม ๒๕๕๘.

^{๓๕} สัมภาษณ์ พระมหาฉัตรชัย ภัททสาโร ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดพระปฐมเจดีย์, ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๘.

^{๓๖} สัมภาษณ์ พระครูภาวนาเจติยคุณ (ว.) ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดพระปฐมเจดีย์, ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๘.

หาสถานที่ล่อยกระพุง^{๓๗} พร้อมกันนี้สถาบันการศึกษาต่างๆ ในเขตตัวจังหวัดนครปฐมได้เป็นกรรมการในการจัดงานทำหน้าคูแลตามแผนการต่างๆ ที่ได้รับมอบหมายโดยหมุนเวียนเปลี่ยนกันไปตามวาระที่ได้รับประจำวันที่กำหนดไว้ เช่น นักเรียนวัดพระปฐมเจดีย์มาช่วยดูแลรองเท้าให้ประชาชนที่มาไหว้หลวงพ่อบุญรอด นิสิตมหาวิทยาลัยศิลปากรทำหน้าที่ดูแลในแผนกภูมิตี้นทอง เป็นต้น^{๓๘} การจัดงานเทศกาลนมัสการองค์พระปฐมเจดีย์ทางวัดได้เปิดโอกาสให้หน่วยงานต่างๆ และประชาชนในจังหวัดนครปฐมเข้ามามีบทบาทในการบริหารจัดการและทำกิจกรรมต่างๆ ของวัด โดยทุกคนทำงานด้วยความเต็มใจ เต็มที่ และเต็มกำลังความสามารถ^{๓๙} ในการเปิดงานแต่ละครั้งผู้ว่าราชการจังหวัดนครปฐมจะมาร่วมเป็นประธานพิธีเปิดในฐานะที่เป็นพ่อเมือง^{๔๐} ในฝ่ายของคณะสงฆ์ก็ได้สมเด็จพรหมหารัชมังคลาจารย์ ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนสมเด็จพระสังฆราช มาเป็นประธานในพิธีเปิดงานฝ่ายสงฆ์^{๔๑} จากการที่หน่วยงานต่างได้ให้ความสำคัญและได้เข้ามามีบทบาทในการร่วมกันเป็นส่วนหนึ่งของการจัดกิจกรรมในการเทศกาลนมัสการองค์พระปฐมเจดีย์กลายเป็นปัจจัยที่ขับเคลื่อนจนก่อให้เกิดพลังทางสังคม^{๔๒}

ข้อเสนอแนะแนวทางในการส่งเสริมถึงกระบวนการการบริหารจัดงานเทศกาลนมัสการองค์พระปฐมเจดีย์ที่มีประสิทธิภาพเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดงาน ก่อนที่ทางวัดจะมีการจัดงานเทศกาลนมัสการองค์พระปฐมเจดีย์ในแต่ละครั้งจะทำหนังสือเชิญคณะกรรมการทั้งฝ่ายสงฆ์และคฤหัสถ์มาร่วมประชุมปรึกษาทุกครั้ง ประธานที่ปรึกษาฝ่ายสงฆ์ประกอบด้วย เจ้าคณะภาค ๑๔ - ๑๕ ที่ปรึกษาเจ้าคณะจังหวัดนครปฐมและเจ้าคณะจังหวัดทุกจังหวัดในเขตภาค ๑๔ - ๑๕ เป็นรองประธานที่ปรึกษา ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เป็นกรรมการที่ปรึกษา เจ้าอาวาสวัดพระปฐมเจดีย์เป็นประธานจัดงานฝ่ายสงฆ์ ผู้ว่าราชการเป็นประธานฝ่ายฆราวาส เจ้าอาวาสทุกวัดในเขตนครปฐม ร่วมเป็นกรรมการจัดงานและกรรมการอุปถัมภ์ พระภิกษุสามเณรวัดพระปฐมเจดีย์ทุกรูปเป็นกรรมการ ปลัดจังหวัดนครปฐม นายอำเภอทุกอำเภอ และหัวหน้าส่วนราชการในเขตจังหวัดนครปฐม เป็นกรรมการ พระสงฆ์ ข้าราชการ ทหาร ตำรวจ พ่อค้า แม่ค้า และประชาชน ที่ประธานจัดงานพิจารณาเห็นสมควรเรียนเชิญและได้เรียนเชิญเป็นกรรมการและกรรมการอุปถัมภ์ เลานุกรวัดพระปฐมเจดีย์และไวยวัจกรวัดพระปฐมเจดีย์ เป็นกรรมการและเลขานุการ จะเห็นได้ว่าการจัดงานเทศกาลนมัสการองค์พระปฐมเจดีย์เป็นงานใหญ่ระดับชาติพิจารณาจากการตั้งคณะกรรมการดังที่ได้กล่าวมา และในปัจจุบันงานเทศกาลนมัสการองค์พระปฐมเจดีย์มีแผนการทั้งหมด ๓๓ แผนก ในการแต่งตั้งหัวหน้าแผนกที่รับผิดชอบงานประธานจัดงานจะให้อิสระในการบริหารจัดการในแต่ละแผนกนั้นๆ โดยคอยให้คำแนะนำพร้อมทั้งตรวจตราอยู่ตลอดเวลาให้คณะกรรมการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเต็มกำลังความสามารถตอบสนองนโยบายในการพัฒนาของท่าน

^{๓๗} สัมภาษณ์ พระมหาฉัตรชัย ภูทิสโร ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดพระปฐมเจดีย์, ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๘.

^{๓๘} สัมภาษณ์ พระมหาชาญชัย ชยาภิภู ผู้ช่วยหัวหน้าคณะฯ, ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๘.

^{๓๙} สัมภาษณ์ พระพรหมเวที เจ้าอาวาสวัดพระปฐมเจดีย์, ๑๐ ธันวาคม ๒๕๕๘.

^{๔๐} สัมภาษณ์ พระครูอดุลการบติ ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดพระปฐมเจดีย์, ๘ ธันวาคม ๒๕๕๘.

^{๔๑} สัมภาษณ์ พระครูภาวนาเจติยคุณ (วิ.) ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดพระปฐมเจดีย์, ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๘.

^{๔๒} สัมภาษณ์ พระศรีวิสุทธิวงศ์ ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดพระปฐมเจดีย์, ๑ ธันวาคม ๒๕๕๘.

เจ้าอาวาสที่ว่า นำคนเข้าวัด ผูกมัดจิตใจ ให้ปฏิบัติดี มีคุณธรรม ผลการจัดงานจึงเป็นไปในทิศทางที่ดี มีการพัฒนาขึ้นอยู่ตลอดเวลา ปัจจุบันการจัดจัดงานถือว่ามีประสิทธิภาพดีอยู่แล้วเพียงแต่ต้องต่อยอด ในจุดที่อ่อนแอให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นไปอีก

จากการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดงานได้ให้ข้อเสนอแนะแนวทางในการส่งเสริมถึง กระบวนการการบริหารจัดงานเทศกาลนมัสการองค์พระปฐมเจดีย์ที่มีประสิทธิภาพที่ควรนำมา ประยุกต์ใช้ในการจัดงานทุกครั้งเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ ดังนี้

๑. ควรมีการวางแผนและเตรียมตัวอยู่ตลอดเวลาเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นตาม สถานการณ์หากไม่มีการวางแผนงานที่จัดใหญ่ระดับชาติเช่นนี้ถือได้ว่าเป็นข้อบกพร่องอย่างมาก นำไปสู่ปัญหาอื่นๆ ที่จะตามมามากมาย

๒. เจ้าหน้าที่ทุกคนต้องรักษาศีล ๕ ใช้คุณธรรม ๔ อย่าง คือ ขยัน ซื่อสัตย์ อุตุน เสียสละ ก่อนทำงานเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการทุจริตคอร์รัปชัน^{๔๓}

๓. ในการจัดงานทุกครั้งควรการนำเอาหลักธรรมเข้ามากำกับด้วย คือ หลักอิทธิบาท ๔ เพื่อ สร้างจิตสำนึกแก่บุคลากรคณะกรรมการทุกคนให้ปฏิบัติหน้าที่อย่างรับผิดชอบ มีความสุขกับการ ทำงาน มีความขยัน อุตุนอดกลั้นต่อการกระทบกระทั่งกันระหว่างการปฏิบัติหน้าที่ มีความรอบคอบ ในการปฏิบัติงาน^{๔๔}

๔. มีการนำเอาหลัก SWOT มาใช้ในการดำเนินงาน คือ วิเคราะห์จุดแข็ง เพื่อดำเนินการ ศึกษาจุดอ่อน เพื่อแก้ไข หาโอกาส เพื่อนำมาเป็นยุทธศาสตร์ เป็นปัจจัยสำคัญในการวางแผน ดำเนินงาน^{๔๕}

๕. ควรนำเอาหลักการบริหารองค์การ เช่น POSDCoRB เป็นต้น เข้ามาประยุกต์ใช้ในการ ดำเนินงาน เพื่อคอยติดตามการทำงานของบุคลากร ประเมินผลทุกระยะในแต่ละแผนก เพื่อให้เกิด ประสิทธิภาพ^{๔๖}

๖. ในการจัดงานแต่ละครั้งควรเน้นในเรื่องความปลอดภัยเป็นหลักสำหรับผู้ปฏิบัติหน้าที่ทุก คนต้องระมัดระวังให้ดีในการทำงานแต่ละครั้ง^{๔๗}

๗. ควรจัดหาผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์เฉพาะด้านเข้ามาคอยแนะนำการจัดงานเทศกาล นมัสการองค์พระปฐมเจดีย์เพื่อการดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ^{๔๘}

๘. ภาครัฐควรให้การสนับสนุนและฟื้นฟูการเล่นพื้นบ้านที่ได้ยกเลิกไปแล้วให้กลับมาเป็น มรดกทางวัฒนธรรมเหมือนเดิม เช่น จัดให้มีการเล่นพื้นบ้านย้อนยุค เป็นต้น

๙. กองอำนวยการควรมีการประชาสัมพันธ์ข่าวสารความเคลื่อนไหวให้แผนการต่างๆ ได้รับความเคลื่อนไหวให้มากขึ้นกว่าเดิม เพื่อให้มีการประสานงานกันอยู่ตลอดและเป็นไปในทิศทาง เดียวกัน^{๔๙}

^{๔๓} สัมภาษณ์ พระพรหมเวที เจ้าอาวาสวัดพระปฐมเจดีย์ , ๑๐ ธันวาคม ๒๕๕๘.

^{๔๔} สัมภาษณ์ พระครูภาวนาเจติยคุณ (วิ.) ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดพระปฐมเจดีย์, ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๘.

^{๔๕} สัมภาษณ์ พระศรีวิสุทธิวงศ์ ผู้ช่วย เจ้าอาวาสวัดพระปฐมเจดีย์, ๑ ธันวาคม ๒๕๕๘.

^{๔๖} สัมภาษณ์ พระมหาชาญชัย ขยาก็ภู ผู้ช่วยหัวหน้าคณะ ๙ , ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๘.

^{๔๗} สัมภาษณ์ นายชังทอง ทองวงษ์เจริญ หัวหน้าแผนกโยธาองค์พระปฐมเจดีย์, ๗ ธันวาคม ๒๕๕๘.

^{๔๘} สัมภาษณ์ พระครูอุตรการบติ ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดพระปฐมเจดีย์, ๘ ธันวาคม ๒๕๕๘.

๑๐.วัดควรจัดทำกล่องรับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นในการจัดงานให้แก่คนทุกช่วงอายุได้แสดงความคิดเห็น เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขในการจัดงานครั้งต่อไป^{๔๐}

๑๑.ควรสนับสนุนหรือส่งเสริมการทำกิจกรรมเกี่ยวกับพระพุทธศาสนาให้แก่เยาวชนให้มากขึ้นกว่าเดิม เช่น จัดให้มีการตอบปัญหาเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของงานนมัสการองค์พระปฐมเจดีย์ ถือเป็นการปลูกฝังวัฒนธรรมไปในตัว เป็นต้น^{๔๑}

๑๒.ควรมีการจัดให้คณะกรรมการได้ไปศึกษางานในการจัดงานที่เกี่ยวกับการจัดการแบบบูรณาการสมัยใหม่เพื่อนำมาพัฒนาการจัดงานให้ตีมีประสิทธิภาพขึ้นกว่าเดิมและเท่าทันเหตุการณ์สมัยใหม่

๔.๔ ผลการวิเคราะห์งานเทศกาลนมัสการองค์พระปฐมเจดีย์กับการสร้างพลังทางสังคมของวัดพระปฐมเจดีย์ ราชวรมหาวิหาร ตำบลพระปฐมเจดีย์ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม

จากการศึกษาถึงกระบวนการการบริหารจัดการงานเทศกาลนมัสการองค์พระปฐมเจดีย์ เป็นการศึกษาเพื่อการวิจัยแบบบูรณาการเพื่อให้สอดคล้องกับการพัฒนาสังคมที่แท้จริงและยั่งยืนสามารถนำไปใช้ได้จริงกับสังคม ในวิทยานิพนธ์เล่มนี้ได้ออกแบบสอบถามเพื่อทำการสำรวจความคิดเห็นสำหรับแจกประชาชนทั่วไปที่มาเที่ยวในงานและสำหรับคณะกรรมการทั้งฝ่ายบรรพชิตและคฤหัสถ์เพื่อนำมาวิเคราะห์หาองค์ความรู้ที่ได้จากการจัดงานเทศกาลนมัสการองค์พระปฐมเจดีย์ และจะได้นำไปเป็นแบบอย่างในการจัดงานในรูปแบบของงานวัด การจัดงานเทศกาลองค์พระปฐมเจดีย์ถือได้ว่าเป็นงานวัดที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทยก็ว่าได้ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของสถานที่จากอดีตถึงปัจจุบันมีการพัฒนาขึ้นอย่างชัดเจนและบริบทอื่นๆ อีกมากมายประชาชนที่มาเที่ยวในงาน มีการคมนาคมสะดวกสบายขึ้นกว่าในครั้งอดีต แต่มีปัญหาอยู่บ้างเล็กน้อยในเรื่องของการจราจรเพราะจำนวนประชาชนที่มาเที่ยวในงานมีจำนวนมากและมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี แต่ก็ได้เจ้าหน้าที่ของตำรวจภูธรภาค ๗ เข้ามาช่วยดูแลอำนวยความสะดวกด้วยดีจะเห็นได้ว่าการจัดงานแต่ละครั้งต้องใช้คณะกรรมการและภาคีที่มีส่วนร่วมทุกภาคส่วนเป็นจำนวนมากไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน หน่วยงานปกครองต่างๆ ภายในจังหวัด สถาบันการศึกษา พระภิกษุสงฆ์สามเณร ข้าราชการ ทหารตำรวจ พ่อค้า แม่ค้า และประชาชนทั่วไป ต่างก็เข้ามาช่วยกันบริหารจัดการขับเคลื่อนให้งานเป็นไปด้วยดีเป็นการแสดงให้เห็นถึงพลังทางสังคมโดยอาศัยองค์ความรู้ทางวัฒนธรรมเป็นการสร้างปัญญาให้กับประชาชนโดยรวมให้มีความฉลาดรู้จักใช้ชีวิตอย่างถูกต้องไม่เป็นภัยแก่สังคมตลอดถึงองค์ความรู้ ความเชื่อ ศิลปะ จริยธรรม ศีลธรรม กฎหมาย ประเพณี ความสามารถ และปัจจัยอื่นๆ อีกหลายอย่างที่มนุษย์ได้มาจากการเป็นสมาชิกของสังคม หลักคำสอนทางพระพุทธศาสนา หลักการบริหาร เมื่อมีการบริหารจัดการที่ดีก็ทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้น ทางวัดก็ได้จัดตั้ง “กองทุนองค์พระปฐมเจดีย์” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นทุนส่งเสริมการศึกษาของพระภิกษุ

^{๔๙} สัมภาษณ์ พระครูปริมาณุรักษ์ ณ ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดพระปฐมเจดีย์, ๙ ธันวาคม ๒๕๕๘.

^{๔๐} สัมภาษณ์ นายสุรเชน จันทร์คุณ หัวหน้าสำนักงานจัดผลประโยชน์และรักษาองค์พระปฐมเจดีย์, ๒ ธันวาคม ๒๕๕๘.

^{๔๑} สัมภาษณ์ พระมหาสมคิด ยสพล ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดพระปฐมเจดีย์, ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘.

สามเณร นักเรียน นิสิต นักศึกษา ตลอดจนบำเพ็ญกุศลสาธารณะอื่นๆ เมื่อบุคลากรเหล่านี้มีความรู้ก็จะได้นำความรู้ในแขนงวิชานั้นๆ ไปใช้ในการพัฒนาประเทศชาติให้เกิดความเจริญทัดเทียมนานาประเทศที่เจริญกว่าเรา ทำให้เกิดการสร้างคน สร้างงาน สร้างเงิน จะเห็นได้ว่าจากงานวัดนี้เองได้ปลูกฝังคุณงามความดี คุณค่าคำสอนทางพระพุทธศาสนาและสร้างคุณประโยชน์ให้แก่สังคมเป็นอย่างมาก ดังนั้นการจัดงานเทศกาลนมัสการองค์พระปฐมเจดีย์สามารถพัฒนาประเทศได้อย่างเป็นรูปธรรมก่อให้เกิดการสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ ประกอบด้วยด้านเกษตรกรรม การพาณิชย์ อุตสาหกรรม โดยเฉพาะด้านการท่องเที่ยว สร้างคุณค่าเพิ่มทางสังคมและวัฒนธรรม รวมทั้งคุณธรรม จริยธรรม ศิลธรรม สิ่งเหล่านี้ทำให้เกิดการพัฒนาอย่างเป็นระบบและครบวงจรสะท้อนกลับมาสู่สังคมในรูปแบบของ (value chain) องค์ความรู้ที่เห็นได้จากการจัดงานเทศกาลนมัสการองค์พระปฐมเจดีย์ทำให้เห็นแนวทางในการพัฒนาสังคมของวัดพระปฐมเจดีย์และย้อนกลับมาเป็นกำลังสำคัญในการสร้างพลังให้เกิดแก่สังคมมี ๕ ด้าน คือ

๑. การพัฒนาบุคลากร คือ การส่งเสริมผู้ปฏิบัติงานเป็นสำคัญ มีการพัฒนากาย พัฒนาศีล พัฒนาจิตและปัญญาตามหลักคำสอนทางพระพุทธศาสนา ผ่านกระบวนการฝึกอบรมตนเองก่อนเป็นอันดับแรกของผู้ปฏิบัติงาน เพราะบุคลากรถือว่ามีความสำคัญเป็นอันดับแรกในการทำงานหรือหน้าที่ทุกอย่างหากบุคลากรมีสติปัญญาที่เฉลียวฉลาดบวกกับมีคุณธรรมอยู่ในตัวการเมื่อทำงานก็จะเกิดประสิทธิภาพ

๒. การพัฒนาองค์กร คือ การสร้างองค์กรขึ้นมาเพื่อทำงานช่วยเหลือสังคม เพื่อเป็นพลังขับเคลื่อนในการพัฒนาสังคม เช่น จัดตั้งหน่วยบรรเทาสาธารณภัยองค์พระปฐมเจดีย์ ศูนย์แพทย์ชุมชนองค์พระปฐมเจดีย์ ศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์วัดพระปฐมเจดีย์ ก่อตั้งกองทุนองค์พระปฐมเจดีย์ เพื่อบูรณปฏิสังขรณ์องค์พระปฐมเจดีย์และมอบทุนให้นักศึกษาซึ่งจะเป็นกำลังของชาติต่อไปในอนาคต เป็นต้น

๓. การพัฒนางาน คือ การจัดงานนมัสการองค์พระปฐมเจดีย์ขึ้นมาเพื่อทำให้งานพัฒนาตนเองเป็นไปตามกระบวนการการบริหารที่ได้กำหนดไว้นำไปสู่การพัฒนาบุคลากรและองค์กรทำให้เกิดการพัฒนาสังคมในด้านอื่นๆ ด้วย เพราะผู้ปฏิบัติเอาใจใส่ในการทำงานเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

๔. การสร้างองค์ความรู้เชิงพุทธ คือ การจัดกิจกรรมโดยนำเอาความเชื่อ ความรู้ทางประเพณีวัฒนธรรมไทยเข้ามาประยุกต์กับหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาหล่อหลอมเข้าด้วยกันจนก่อให้เกิดปัญญาในการใช้ชีวิตและนำไปสู่การสร้างพลังทางสังคม

๕. การสร้างพลังทางสังคม คือ การพัฒนาโดยอาศัยภาคีที่มีส่วนร่วมทุกภาคส่วนในการจัดงานได้ร่วมกันสร้างระบบเครือข่ายทางสังคมให้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการให้ความสำคัญกับเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานทุกคน รายได้ที่เพิ่มขึ้นก็นำไปพัฒนา เช่น พัฒนาวัด ชุมชน โรงพยาบาล โรงเรียน และพัฒนาประเทศชาติ โดยเฉพาะการมอบทุนการศึกษาซึ่งเป็นหัวใจสำคัญที่ต้องเร่งสร้างขึ้นเพราะนำไปสู่การพัฒนาอย่างแท้จริงในทุกมิติ

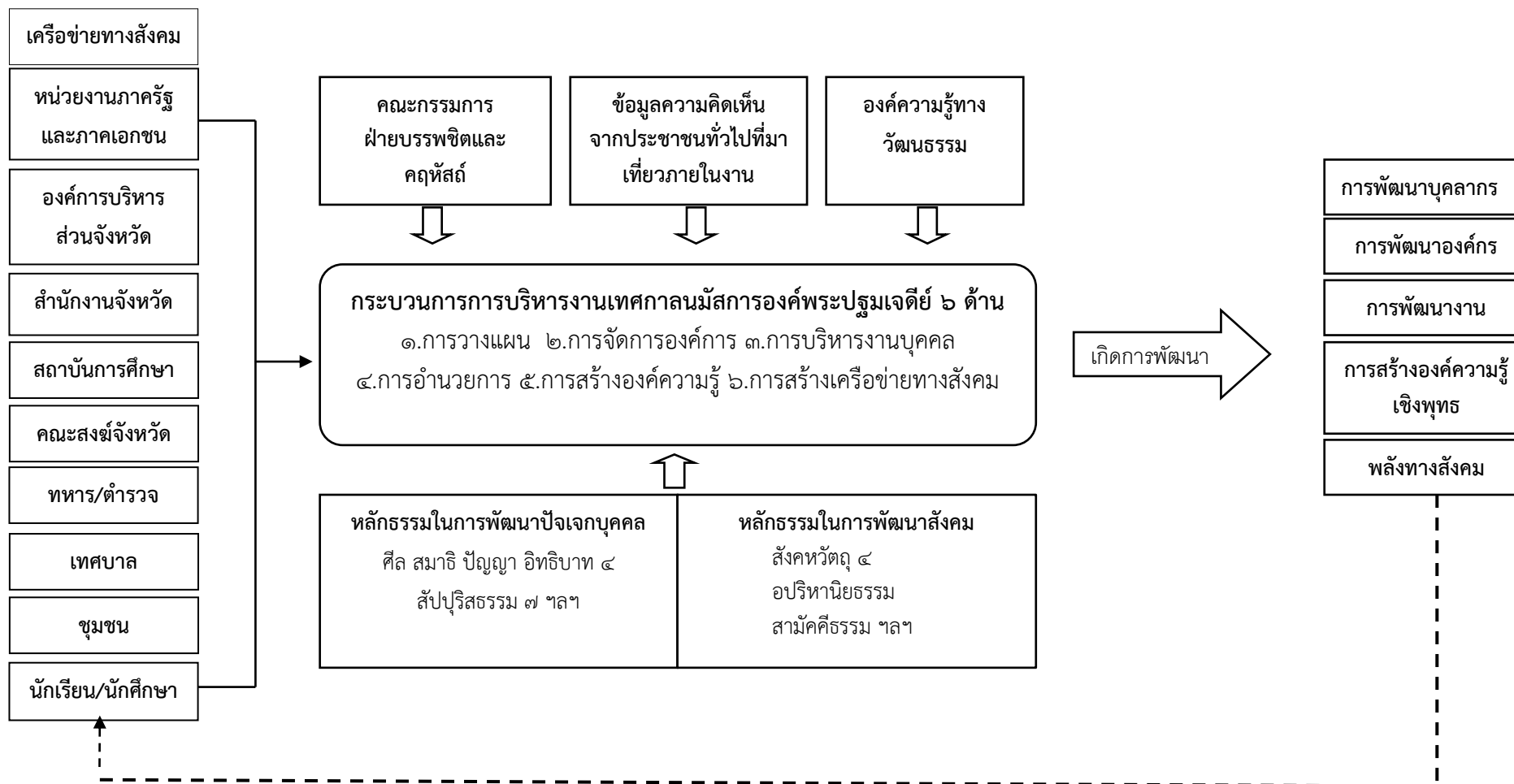
๔.๕ สรุปผลที่ได้จากการวิจัย

จากการทำวิจัยเรื่อง “แนวคิด คุณค่าและการสร้างพลังทางสังคม ของวัดพระปฐมเจดีย์ราชวรมหาวิหาร ตำบลพระปฐมเจดีย์ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม” ผู้วิจัยได้รับองค์ความรู้จากการวิจัย ดังนี้ คือ

๑. ทำให้ทราบถึงระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อคุณค่าของการจัดงานเทศกาลนมัสการองค์พระปฐมเจดีย์ ของวัดพระปฐมเจดีย์ ราชวรมหาวิหาร ตำบลพระปฐมเจดีย์ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม

๒. ทำให้ทราบถึงระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อกระบวนการการบริหารจัดงานนมัสการองค์พระปฐมเจดีย์ ของวัดพระปฐมเจดีย์ ราชวรมหาวิหาร ตำบลพระปฐมเจดีย์ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม

๓. ทำให้เห็นการสร้างเครือข่ายของภาคีส่วนร่วมต่างๆ ที่กลายเป็นการสร้างพลังทางสังคม และแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดงานเทศกาลนมัสการองค์พระปฐมเจดีย์ นำไปสู่การพัฒนาสังคมอย่างยั่งยืน

แผนภูมิที่ ๔.๑ สรุปผลที่ได้จากการวิจัย

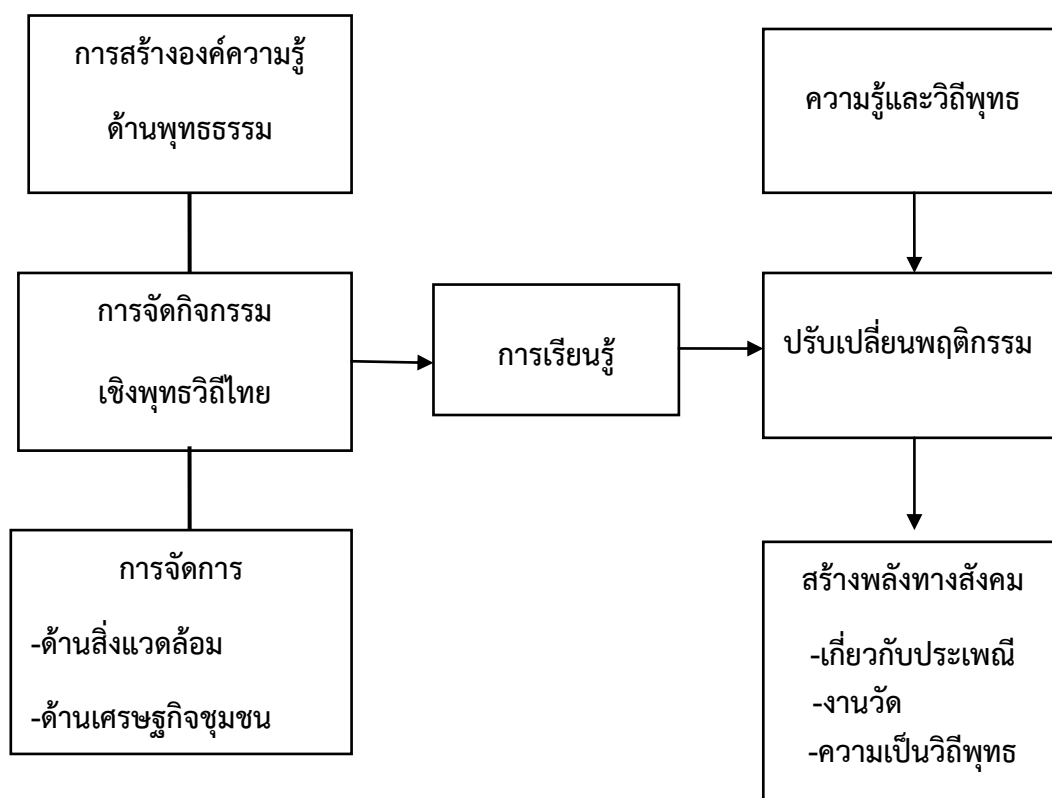
จากแผนภาพที่ ๔.๑ แสดงให้เห็นความเชื่อมโยงกันระหว่างภาคีที่มีส่วนร่วมในทุกภาคส่วนที่ช่วยกันบริหารจัดการและสนับสนุนการจัดงานเทศกาลนมัสการองค์พระปฐมเจดีย์ ของวัดพระปฐมเจดีย์ ราชวรมหาวิหาร ตำบลพระปฐมเจดีย์ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม ผู้วิจัยได้ทำแบบสอบถามแบ่งเป็นสองชุด แล้วนำไปสอบถามประชาชนทั่วไปที่มาเที่ยวในงานเทศกาลนมัสการองค์พระปฐมเจดีย์ และแบบสอบถามสำหรับคณะกรรมการ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ หาจุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และอุปสรรค ในการจัดงาน อีกทั้งยังได้เห็นพลังความสามัคคีจากทุกภาคส่วนที่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนบริหารจัดการงานให้มีประสิทธิภาพโดยการนำหลักพุทธธรรมเข้ามาประยุกต์ใช้ควบคู่ไปกับการจัดงานจึงทำให้เกิดพลังทางสังคมโดยอาศัยเครือข่ายในทุกภาคส่วน นำไปสู่การพัฒนาคน พัฒนางาน พัฒนาองค์กร และการจัดงานเทศกาลนมัสการองค์พระปฐมเจดีย์ยังก่อให้เกิดคุณค่าแก่สังคมประเทศชาติ ใน ๓ ด้าน คือ

๑. คุณค่าด้านสังคม พบว่า องค์พระปฐมเจดีย์เป็นจุดศูนย์รวมของพุทธศาสนิกชนในจังหวัดนครปฐมและจังหวัดใกล้เคียงประชาชนทั้งในและนอกประเทศได้เข้ามามีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา ปัจจุบันสังคมได้เปลี่ยนไปตามยุคสมัยจำนวนประชาชนที่มาเที่ยวก็เพิ่มมากขึ้นทำให้วัดต้องมีการจัดระบบ ระเบียบเพื่อคอยอำนวยความสะดวกแก่ผู้ที่มาเที่ยวในงาน และห้างร้านต่างๆ ก็ได้ถือโอกาสนำสินค้าสมัยใหม่ออกมาจัดแสดงโชว์เพื่อเรียกความสนใจจากคนที่มาเที่ยวในงาน

๒. คุณค่าด้านเศรษฐกิจ พบว่า การจัดงานนมัสการองค์พระปฐมเจดีย์ก่อให้เกิดการสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจโดยเฉพาะด้านการท่องเที่ยวในปัจจุบันมีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างประเทศเดินทางมาเที่ยวในงานเทศกาลนมัสการองค์พระปฐมเจดีย์เพื่อมาทำบุญและซื้อสินค้าต่างๆ ภายในงาน ทำให้ประชาชนในพื้นที่ได้นำเอาภูมิปัญญาท้องถิ่นมาแปรสภาพออกมาเป็นสินค้า OTOP ผลิตภัณฑ์พื้นบ้าน สินค้าชุมชน พืชผักผลไม้ มีสินค้าหลากหลาย สามารถนำมาจำหน่ายภายในช่วงงาน ทำให้การจำหน่ายสินค้า มีหลากหลายตรงกับความต้องการของประชาชนที่มาเที่ยวงาน การจัดงานเทศกาลนมัสการองค์พระปฐมเจดีย์ถือได้ว่าเป็นการสนับสนุนให้คนไทยรู้จักคุณค่าและประโยชน์ของสินค้าไทย นิยมสินค้าไทย เงินตราจะไม่รั่วไหลออกนอกประเทศ

๓. คุณค่าด้านวัฒนธรรม พบว่า การจัดงานเทศกาลนมัสการองค์พระปฐมเจดีย์ก่อให้เกิดการสร้างคุณค่าเพิ่มทางวัฒนธรรม เป็นการสร้างปัญญาให้กับประชาชนโดยรวมมีความฉลาดมากขึ้นกว่าเดิมนั้นทั้งมีคุณธรรม จริยธรรม และศีลธรรมจัดการนำผลผลิตที่เป็นรูปธรรมมีเอกลักษณ์เป็นของประจำจังหวัดที่คนรู้จักกันทั่วประเทศคือ ข้าวหลาม และส้มโอทองดี เป็นของสร้างชื่อของชาวจังหวัดนครปฐมเป็นลำดับต้นๆ คุณค่าทางวัฒนธรรมเหล่านี้จึงเป็นมรดกทางสังคม ความเชื่อ ประเพณี และทักษะต่างๆ จะถูกถ่ายทอดออกมาผ่านการจัดงานนมัสการองค์พระปฐมเจดีย์ และที่สำคัญการแสดงเกี่ยวกับประเพณีและการแสดงพื้นบ้านก็ยังคงสืบทอดมาได้จนถึงปัจจุบัน เช่น ลิเก หมอลำ ละครรำ แก้วบน หนังตะลุง หนังกลางแปลง สาวน้อยตกรน้ำ ปาลูกโป่ง เป็นต้น

๔.๖ สรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

แผนภูมิที่ ๔.๒ สรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย